

Годишен доклад за дейността

Доклад на независимия одитор

Годишен финансов отчет

За годината, завършваща на 31 декември 2015 г.

**„ТЕРЕМ-КРЗ ФЛОТСКИ АРСЕНАЛ-ВАРНА”ЕООД
гр.ВАРНА**

Съдържание

Годишен доклад за дейността

Доклад на независимия одитор

Отчет за печалбите или загубите и другия всеобхватен доход

Отчет за финансовото състояние

Отчет за промените в собствения капитал

Отчет за паричните потоци

Пояснителни бележки към финансовия отчет



„ТЕРЕМ –КРЗ ФЛ.АРСЕНАЛ - ВАРНА” ЕООД, гр. ВАРНА

Г О Д И Ш Е Н Д О К Л А Д

от инж. ГЕОРГИ АНДРЕЕВ СТОЙКОВ -

управител на „Терем КРЗ ФЛ. АРСЕНАЛ-ВАРНА” ЕООД, гр. Варна

Относно: *Резултати от дейността на „Терем КРЗ Фл. Арсенал-Варна” ЕООД за 2015г.*

Докладът за дейността на “ТЕРЕМ-КРЗ Флотски арсенал-Варна”ЕООД е изготвен в съответствие на разпоредбите на чл.33,ал.1 от Закона за счетоводството, чл.187д и чл.247 от Търговския закон /ТЗ/ и представлява констатации и анализи на финансовото състояние на Дружеството, както и друга съществена информация за дейността и резултатите от нея през 2015година.

Обща информация за Дружеството.

“ТЕРЕМ-КРЗ Флотски арсенал-Варна”ЕООД е регистрирано като еднолично дружество с ограничена отговорност в Окръжен съд-Варна по ф.д.1922/2004г. и е пререгистрирано през 2008г. в Търговския регистър на Агенцията по вписванията с ЕИК 103882821.

Основния предмет на дейност на ТЕРЕМ-КРЗ Флотски арсенал-Варна” ЕООД е кораборемонт.

Седалището и адреса на дружеството е: гр. Варна, местност Лъджата.

Основния капитал на Дружеството се състои от 1 159 834 на брой дялове с номинална стойност в размер на 10 лева за дял.

Едноличен собственик на капитала на Дружеството е “ТЕРЕМ”ЕАД – гр.София.

Дружеството се представлява и управлява от инж. Георги Андреев Стойков.

I. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ОСНОВНИТЕ НАПРАВЛЕНИЯ ОТ БИЗНЕС ПРОГРАМАТА НА ДРУЖЕСТВОТО ЗА 2015 ГОДИНА.

- Изпълнение на производствената програма за 2015 г.
- Осигуряване самоиздръжката на дружеството.
- Постигане на положителен финансов резултат.
- Ритмично изплащане на задълженията към доставчици и персонала.
- Направените инвестиции да бъдат насочени към намаляване разхода на суровини, материали, енергия, труд и подобряване условията на работа.

Икономическите условия в които се извършваха производствените дейности на „ТЕРЕМ –КРЗ Флотски арсенал – Варна” ЕООД оказват своето съществено влияние върху

„ТЕРЕМ –КРЗ ФЛ.АРСЕНАЛ - ВАРНА” ЕООД, гр. ВАРНА

изпълнение на производствената програма.

Очакванията за преодоляване на кризата на всички държавни и европейски нива, не се оправдаха и продължи слабото търсене на кораборемонтни услуги при увеличаваща се конкуренция.

Независимо от това „ТЕРЕМ – КРЗ Флотски арсенал – Варна” ЕООД изпълни заложената Бизнес програма за отчетния период, като осигури по този начин самоиздръжката на дружеството и постигане на положителен финансов резултат.

1. Изпълнение на целите заложи в Бизнеспрограмата на дружеството.

1.1. Реализирани приходи през отчетния период, при спазване принципа на съпоставимост на приходите с разходите. Анализ на тенденциите и отклоненията спрямо Бизнеспрограмата. Причини за отклоненията.

хил. лв

Направления на реализация						
№ по ред	Показатели	мярка	Разчет по БП за 2015г.	Отчетни данни за 2015г.	Отклонения	Изменение %
1	Специална продукция и услуги	х.лв.	19500	20984	1484	107,61
1.1	- за МО		500	213	-287	42,60
1.2	- специален износ, ВОП	х.лв.	19000	20368	1368	107.20
1.3	- друга спец. продукция		0	403	403	-
2	Гражданска продукция и услуги	х.лв.	5500	9513	4013	172.96

Реализираните нетни приходи от продажби за изтеклата 2015 г. са в размер на 30 497 х. лв. - повишение от 5 497 х. лв. спрямо заложения обем в БП за периода-121,99%.

Ръстът спрямо обема за миналата година е 5 280 х. лв.

Изпълнението на обема на специалната продукция е 107.61 %, а изпълнението на гражданската продукция за периода е 172.96 % от заложения обем в годишната БП, но поради по-малкия си обем не оказва голямо влияние върху общото изпълнение.

1.2. Финансов резултат – анализ по видове дейности (оперативна, инвестиционна, финансова) и причини за отклоненията спрямо Бизнеспрограмата.

хил. лв.

Фактори	2014	2015	Отклонение	Влияние на факторите
1. Приходи от оперативна дейност (OR)	31 615	32643	1028	103.25
2. Финансови приходи (FR)	31	432	401	1394
3. Извънредни приходи (ER)	-	-	-	-
4. Разходи за оперативна дейност (OE)	30 349	30 041	-308	99
5. Финансови разходи (FE)	200	233	33	116.50
6. Извънредни разходи (EE)	-	-	-	-
Счетоводен финансов резултат за данъчно преобразуване (п.1 + п.2 + п.3 – п.4 – п.5 – п.6)	1 097	1 283	186	116.96

Показател за рентабилност /печалба : пасиви/ :

- 2014 г. – 1 097 х. лв. : 31 615 х. лв. = 3.47

- 2015 г. – 1 283 х. лв. : 30 497 х. лв. = 4.21

От гореизложената таблица и показател за рентабилност е видно, че финансовият резултат /печалба/ за 2015 г. е нарастнал със 186 х. лв. спрямо 2014 г.

„ТЕРЕМ –КРЗ ФЛ.АРСЕНАЛ - ВАРНА” ЕООД, гр. ВАРНА

1.3. Финансови показатели – анализ на тенденцията и причини за отклоненията.

хил. лв.

№ по ред	Показатели	мярка	Разчет по БП за 2015 г.	Отчетни данни за 2015 г.	Отклонения	Изменение %
1.	Нетни приходи от продажби	х. лв.	25 000	30 497	5 497	121.99
2.	Други доходи (без финансови приходи/разходи)	х. лв.	-	478	478	-
3.	Финансов резултат (балансов)	х. лв.	1 100	1 283	183	116.64
4.	Рентабилност на приходите от продажби	%	4.40	4.21	- 0.19	95.68
5.	Разходи от оперативна дейност на 100 лв. приходи от оперативна дейност	лв.	97.68	89.29	- 8.39	91.41
6.	Разходи на 100 лв. общо приходи	лв.	96.45	88.61	- 7.84	91.87
7.	Задължения - в т.ч. до 12 месеца	х. лв.	13 126	11 355 5 041	-1771	86.51
8.	Вземания - в т.ч. до 12 месеца	х. лв.	5 992	5 181 4 819	-811	86.47
9.						

*Допълнителен анализ по т.7 и 8 - в т. 2.1 и 2.6 .

1.4. Себестойност на реализираната продукция/извършени услуги – анализ на ефекта от работа под нормален (обичаен) капацитет на натовареност; анализ по статии и елементи на калкулация. Причини за отклоненията – на ниво производствена себестойност и за пълна себестойност.

Разходи	2014 г.		2015 г.		Изменение		Темп на измен.
	Сума /хил. лв/	Стр-ра	Сума /хил. лв/	Стр-ра	Сума /хил. лв/	Стр-ра	
1	2	3	4	5	6	7	8
I. Р-ди за дейността							
1. Р-ди за материали	12 278	40.45	9 750	35.49	- 2 528	87.64	79.41
2. Р-ди за ВУ	5 190	17.10	5 031	15.70	- 159	9.40	96.94
3. Р-ди за заплати	7 646	25.19	8 022	25.04	376	22.22	104.92
4. Р-ди за СО	3 226	10.63	3 150	9.83	- 76	4.49	97.64
5. Р-ди за амортизации	1 062	3.50	1 081	3.37	19	1,12	-
6. Р-ди за данъци такси и други	117	0.38	84	0.26	- 33	1.95	71.79
7. Други разходи	830	2.73	4923	15.37	4093		593
Общо I	30 349	-	32041	-	1692	-	105,58
II. Финансови р-ди							
8. Лихви по кредити	-	-	-	-	-	-	-

„ТЕРЕМ –КРЗ ФЛ.АРСЕНАЛ - ВАРНА” ЕООД, гр. ВАРНА

9. Р-ди по вал. операции	101	0.33	212	0.76	111	3.89	209.90
10. Други фин. р-ди	99	0.32	21	0.07	- 78	- 2.74	21.21
Общо II	200	0.65	233	0.84	33	1.15	116.50
III. Извънредни р-ди							
11. Извънредни р-ди	-	-	-	-	-	-	-
Общо III	-	-	-	-	-	-	-
Общо разходи	30 549	-	32274	-	1725	-	105.65

От таблицата е видно, че разходите за материали през 2015 г. са намелели с 2 528 х. лв. спрямо 2014 г., а външните услуги запазват своята стойност. Видим растеж на разходите наблюдаваме при разходите за заплати, което се дължи на увеличението на минималната заплата за страната и увеличението съгласно новия КТД.

Себестойността на продукцията за изтеклата 2015 г. е 88.61 лв. на 100 лв. реализирана продукция и 89.29 лв. на база разходи от оперативна дейност.

По-ниската себестойност е в резултат на по-добрата заетост на производствените фондове и намаляване разходите за суровини, материали и енергия.

1.5. Проблеми по изпълнение на целите в Бизнеспрограмата. Предложения за тяхното разрешаване. Предприети превантивни или последващи мерки/дейности.

Проблеми в цялостната производствена дейност съществуват. Те са от организационен, понякога от логистичен характер, но не са непреодолими. Не така стои въпросът с кадровото обезпечаване на същинската производствена дейност. Това е проблем не само за Дружеството, а и за целия кораборемонтен бранш. Липсват висококвалифицирани производствени кадри, а така също и инженерен състав. Това се дължи на голямото текучество на персонал, предимно зад граница.

Неритмичното и несвоевременно плащане и забавената кореспонденция силно влошават логистиката и възможностите за маневриране в достатъчни граници при договаряне на стоки и услуги.

2. Ефективност на политиката за добро корпоративно управление

2.1. Информация за политиката и дейността по събиране (извънсъдебно) вземанията на дружеството. Анализ на възрастовата структура на вземанията.

Към дата 31.12.2015 г. вземанията на Дружеството възлизат на 5 181 х. лв. От тях 1 621 х. лв. са вземания от клиенти, а 1 301 х. лв. вземания от доставчици по аванси. И двете суми имат текущ характер и се обслужват регулярно от клиентите и доставчиците на завода. Размерът на другите вземания е – 2 259 х. лв., от които 18 х. лв. вземания по липси и начети и 179 х. лв. присъдени вземания. Последните са от преди 2012 г. и намерението ни е да ги изпишем – т. 2.3 и 2.4.

Към края на 2015 г. гаранциите по разчети на корабите за МО са 2 061 х. лв.

2.2. Информация за съдебните дела (от и срещу дружеството) – етап на висящите производство; вероятностна оценка за положителен изход на делото; новозаведени иски; новообразувани дела. Информация за правното осигуряване на дейността.

- По гр. дело 2560/2014 г. длъжника „Панов Груп“ ООД, ЕИК 200454108 е осъден да заплати сумата от 17402.98 лева. Образувано е изпълнително дело № 466/2015 г. срещу длъжника при ЧСИ Румяна Тодорова. Направено е искане за налагане на запови по банкови сметки и движимо имущество на длъжника. Към момента няма събрани присъдени вземания.
- Образувано е изпълнително дело при ЧСИ Румяна Тодорова срещу „Металстрой“ ЕООД за заплащане на 7375.04 лева представляваща неплатена главница по д-р № 1841-

„ТЕРЕМ –КРЗ ФЛ.АРСЕНАЛ - ВАРНА” ЕООД, гр. ВАРНА

662/18.07.2007 г. и сумата от 1816.82 лева представляващи лихва за забава за периода 10.27.2011 г. - 02.07.2013 г. Наложени са запори върху автомобили на длъжника в гр. Враца. За осъществяване на продажбата на автомобилите следва делото да бъде прехвърлено при съдия изпълнител с район на действие окръжен съд – Враца. Към момента няма събрани присъдени вземания.

3. Пред Варненски окръжен съд е образувано гр. д. № 2713/15 по жалба на „Терем КРЗ Флотски Арсенал” - Варна срещу решението на Варненски районен съд, с което уволнението беше обявено за незаконно. Отменено е решението на ВРС и е потвърдена законността на уволнението. Решението на Варненски окръжен съд е обжалвано пред Върховен касационен съд.
4. Образувано е изпълнително дело № 345/2014 пред ЧСИ Румяна Тодорова срещу „Варна Меритайм“ ООД. Към момента изпълнителното дело е спряно поради постигане на споразумение за доброволно заплащане на задълженията от „Варна Меритайм“ ООД. Задълженията се изплащат редовно по споразумението.
5. Към момента срещу „Терем КРЗ Флотски Арсенал – Варна” ЕООД не се водят изпълнителни производства.

2.3. Информация за събрани присъдени вземания

През изтеклата 2015 г. Дружеството няма начислени присъдени вземания. Що се отнася до салдото от 209.04 лв., сумата е от преди 2007 г., присъдено вземане неполучено /непреведено/ до момента и възнамеряваме в края на отчетния период да го отпишем.

Вземанията по съдебни спорове възлизат на 194 148.30 лв. – както следва: Варна Меритайм – 61 597.96 лв. – това вземане се обслужва регулярно по споразумение посочено по т.4 от информацията за съдебните дела /по-горе/. Делата по другите вземания продължават с изключение на това към фирма /м/к/ Стропус, която трайно не обслужва дълга си към ТЕРЕМ КРЗ Флотски Арсенал - Варна, въпреки излязлото отдавна в сила съдебно решение.

2.4. Информация за начислени глоби, санкции, неустойки. Информация за щети, брак и изплатени застрахователни обезщетения.

Направен бе опит за кражба на ГСМ от ведомствената бензиностанция на дружеството. Нарушителите са установени и дисциплинарно уволнени. Заведено е досъдебно производство № 426/2015 г. по опис на IV-то РУ на МВР-Варна.

Няма информация за начислени глоби, санкции и неустойки. Вземанията по липси и начети на стойност 18 229.94 лв. като основен дял има кражба Склад 50 – 16 927.73 лв. Същите са от 2012 г. и следствието продължава.

2.5. Информация по отписани вземания - причини

До момента, от началото на годината, в Дружеството са отписани вземания по липси и начети в размер на 1302.27 лв.

2.6. Информация по нововъзникнали задължения – причини. Анализ на възрастовата структура на задълженията.

Към 31.12.2015 г. задълженията на Дружеството възлизат на 11486 х. лв., от които най-голям дял са тези към клиенти по аванси – 7 592 х. лв. Тази сума представлява преведен аванс за ремонт на УК Перекоп и корабите на МО. Това салдо няма характера на краткосрочно задължение. Друга натрупана сума като задължение е тази към доставчиците – 570 х. лв., която има текущ характер и регулярно се обслужва /в рамките на три месеца/. Друго задължение е това към свързаните предприятия – 922 х. лв. и други задължения за 3901 х. лв, което в голямата си част представлява заплати към персонала и данъци. Имайки предвид, че междуфирмената задължнялост по официална статистика за страната е между 3 и 6 месеца, считаме, че нямаме основание за допълнителен анализ.

3. Продукти, пазари и маркетингова политика**3.1. Търговска политика и дейност – по направления на реализация. Анализ на средата за реализация на продукцията/услугите.**

През 2015г. основните ресурси на завода бяха насочени по изпълнението на графика за ремонта на УК „ПЕРЕКОП”.

Маркетинговата стратегия на ръководството бе насочена към обезпечаване на допълнително натоварване чрез осигуряване на договори за ремонт на граждански кораби. Основният дял гражданска продукция бе осигурен от Varsa Shipping, Hellenika – традиционни партньори на завода от години. Продължи сътрудничеството ни с Baltnautic, Bulmarket, както и с Nitro Shipping Martechcom.

През 2015г. реализираната специална продукция възлиза на 20984 хил. лв., представляващи 107.61 % изпълнение на предвиденото в БП за периода. През трето тримесечие бяха спечелени обществени поръчки за ремонт на кораби на ВМС, които се ремонтират през четвърто тримесечие и 2016 г.

БП за гражданския кораборемонт през 2015 г. на стойност 5500 х. лв., бе преизпълнена с 4013х.лв. -172.96 % спрямо заложения показател за периода.

Региона в който Дружеството развива дейност е труден, поради високата степен на конкурентност и свит пазар. В непосредствена близост, кораборемонт се извършва и в следните крупни промишлени /кораборемонтни/ предприятия: КРЗ „Одесос”, „Варненска Корабостроителница”, МТГ ”Делфин-1 „Бургаска Корабостроителница”, Кораборемонтните заводи в съседна Турция, Румъния и др. Това предполага и определя висока степен на конкурентност и борба за всеки клиент от една страна, а от друга влияе в посока на спад, относно цените на кораборемонта в региона.

Промяната в конюнктурата на пазара налага търсене на нови стратегически партньори и постепенно обновяване на материално-техническата база, за да бъде заводът адекватен на търсенето на кораборемонтни услуги.

3.2. Логистично и материално-техническо осигуряване на дейността.

През 2015 г. усилията на отдел Материално Техническо Снабдяване бяха насочени към осигуряване на ремонтираните кораби с необходимите материали и резервни части. Поради спецификата на кораборемонтната дейност основен проблем си остават кратките срокове за извършване на доставките. За посочения период бяха ремонтирани 12 бр. Гранично полицейски катери със срок за ремонт не повече от 20 дни. През този период бе необходима доставка на резервни части, боя, протектори и др. За останалите кораби: Перекоп, Поларис, Addi-L и Геба освен предварително заявените материали се наложи и закупуването на допълнителни такива. От поръчките за МО – об. 41, 42, 63, - традиционно труден за осигуряване с материали бе об. 63. Необходимо бе закупуването на качествен дървен материал, немагнитен крепеж и др. Добрата организация позволи решаването на тези проблеми в срок.

3.3. Производствена дейност

Отчетът на стокова продукция за за изтеклата 2015 г. е 30 497 х. лв. – 121.99 %. Нарастването на стоковата продукция за изтеклата 2015 г., спрямо 2014 г. е 5 280 х. лв.

През цялата година са ремонтирани 85 бр. кораби, от които са завършени 75 бр.

Структурата на производствената продукция е следната:

През дванадесетте месеца обемът на специалната продукция е 20 984 х. лв., като относителния й дял към цялата стокова продукция за периода е 68.81 %, от която относителният дял на продукцията за МО е 0.70%.

Отремонтираната гражданска продукция за 2015 г. е 9 513 х. лв., което е 172.96 % от заложения обем в БП. В сравнение с резултатите от предходната година нарастването е с 5 112 х. лв.

Относителния й дял към цялата продукция е 31.19 %.

Основен дял в производственото оборудване в дружеството заемат доковите съоръжения. Тяхната заетост е 84 % за изтеклата 2015 г.

През цялата година са докувани 75 бр. кораби.

„ТЕРЕМ –КРЗ ФЛ.АРСЕНАЛ - ВАРНА” ЕООД, гр. ВАРНА

Важна за нас е максималната натовареност на съоръженията /най-вече доковете, които са с висока цена и стойност на поддръжка/.

Спецификата и уникалността на производствения процес произтича от различните по тонаж, предназначение и вид кораби. Всичко това изисква индивидуален подход при планирането и изпълнението на всяка поръчка.

Предвид това, че основната част от кораборемонта протича на открити производствени площадки, повечето от иновативните и ефективни решения при нас са свързани с отчитане влиянията на метеорологичните условия, които се явяват съпътстващ фактор в производствения процес.

Основни проблеми, които съпътстват производствената дейност на завода са:

- липса на млади, перспективни и подготвени кадри – работници и инженерно-технически персонал;

- инструментите и съоръженията, които се използват, са в повечето случаи морално и материално остарели.

Стремежът на ръководството на завода е подмяна и увеличаване на броя на крановото оборудване и малката техника с цел повишаване производителността и ефективността на труда. Посложен за решаване е въпросът с кадрите, поради отсъствието на подходящи специалисти на пазара на труда. Във връзка с това сме изпратили на обучение в Технически Университет Варна, специалност корабостроене 4 /четири/ души от завода.

3.4. Продуктово и технологично развитие. Иновации. Нови изделия и прототипи.

За подобряване организацията на производството и намаляване на разходите през 2015 г. са взети следните мерки:

1. Модернизация на въздушен силов тръбопровод за сгъстен въздух на ДОК 1 с цел подобрене на ефективността на работата по подготовка на кораба за извършване на основни производствени дейности.
2. Изработване на специализирани контейнери за съхранение и транспортиране на тръбни сглобки със сложна конфигурация, целящи намаляване на организационно подготвителното време на основните операции.
3. Замяна на участък от тролейния път на силовото захранване на портален КРАН 16/8 Кей 1 с цел подобряване надеждността при работа.
4. Извършено бе удълбочаването на кейово място №2 с цел повишаване възможността за приемане на по-голямо габаритни кораби. С получения от това удълбочаване баласт запълнихме района на недовършените стапели, а остатъка от баласта бе заделена за опесъчаване при зимни условия /вече ползваме този баласт/.
5. Закупен през месец декември 45-тонен мобил КРАН TEREX RT45, повишаващ технологичното ни ниво и разкриващ възможности за работа на ремонтиращите се обекти на причалите.

4. Системи за управление на качеството, лицензи, патенти и права на интелектуална и индустриална собственост.

4.1. Посочете въведени в предприятието Системи за управление на качеството, както и притежавани права върху обекти на индустриална собственост. *За текущия отчетен период пояснете нововъзникналите обстоятелства във връзка със сертификатите, патентите и т.н. права.*

Придобити сертификати по стандарти за качество, или други международно признати стандарти.	☒ да	☐ не
--	--	-----------------------------

„ТЕРЕМ –КРЗ ФЛ.АРСЕНАЛ - ВАРНА” ЕООД, гр. ВАРНА

При отговор с „да”, опишете с какви сертификати разполага дружеството и срока им на действие.	☐ ISO 9001: 2008 “Система за управление на качеството” - извършва се подготовка за актуализация на процедурите за съответствие с ISO 9001: 2015 “Система за управление на качеството”. ☐ AQAP 2110 : 2009 “Система за осигуряване и управление на качеството” – изпълняват се мероприятията заети в годишната програма.	
Придобит сертификат за управление на околната среда (EMAS) или друг вид сертификат (пояснете).	☒ да	☐ не
При отговор с „да”, опишете с какви сертификати разполага предприятието и срока им на действие.	☐ ISO 14001 : 2005 “Система за управление по отношение на околната среда” - извършва се подготовка за актуализация на процедурите за съответствие с ISO 14001: 2015 “Система за управление по отношение на околната среда“.	
Регистриран или закупен патент за изобретение/ Свидетелство за регистрация на полезен модел, търговска марка и др., които се използват в основната дейност на дружеството или ще бъдат използвани в бъдеще.	☐ да	☒ не
При отговор с „да”, опишете притежаваните патенти за изобретение/ свидетелства за регистрация на полезен модел, търговски марки и др. и срока им на действие.	Код на производител търговец по НАТО – NCAGE код е 000LU	

4.2. Екология. Осигуряване опазване на околната среда.

Извършват се всички планирани дейности в т.ч. ежемесечни изпитвания на отпадъчни води от акредитирана лаборатория и резултатите се предоставят в РИОСВ – Варна и Басейнова Дирекция за Черноморски район – Варна.

Актуализиране на Договор с Община Аксаково за предване на отпадъци с кодове: 17 09 04; 20 03 01 на депо в с.Въглен.

Сключен Договор с “Булкрафт” ООД за транспортиране и предаване за депониране на отработената от бластиране шлака с код 12 01 17.

Класификация на следните видове отпадъци: 13 02 05*; 13 04 01*; 13 05 02*; 13 05 06*; 13 07 01*; 16 01 07*; 16 01 14*; 16 01 17; 16 01 18; 16 01 19; 16 01 20; 16 02 15*; 16 02 16; 16 11 05*; 16 11 06; 17 02 01; 17 06 01*; 17 06 03. Като работните листи за тези отпадъци са утвърдени от РИОСВ – Варна.

Подобряване на инфраструктурата в “ТЕРЕМ КРЗ Флотски Арсенал – Варна” ЕООД във връзка с опазване на околната среда.

Извършват се планираните обучения на работните групи по опазване на околната среда, както и на всички цехове и отдели.

5. Управление на човешките ресурси.

5.1. Осигуреност на предприятието с работна сила и анализ на производителността на труда

№ по ред	Показатели	мярка	Разчет по БП за периода	Отчетни данни за периода	Отклонения	Изменение %
1.	Численост на персонала	чов.	700	700	-	-
2.	Средства за работна заплата (без социалните разходи)	х.лв.	7854	7732	-122	98,45

„ТЕРЕМ –КРЗ ФЛ.АРСЕНАЛ - ВАРНА” ЕООД, гр. ВАРНА

3.	Средна месечна работна заплата на едно лице	лв.	935	925	-10	98,93
4.	Производителност на труда на едно лице от персонала на база приходи от продажби	лв.	35714	43755	8041	122,51

Към края на 2015 г. Дружеството е работило с 712 човека, от които 4 жени в отпуск по майчинство, средносписъчният състав за изтеклата 2015 г. е 700 човека от които 3 жени в отпуск по майчинство.

Средствата за работна заплата за 2015 г. са 7 732 х. лв. – по-малко от заложените средства в БП за същия период с 122 х. лв.

Средномесечната РЗ за годината е 923 лв. В сравнение с миналата година имаме ръст с 53 лв. Това е резултат от по-добрата заетост на персонала и по-големите приходи от реализацията на произведената продукция и завишаване на минималната РЗ за страната.

За 2015 г. производителността на труда на един човек на база приходи от продажби е 43 755 лв. В сравнение със заложения обем в БП има ръст от 8041 лв.

Бе постигната пълна заетост на наличния състав, като бе положен извънреден труд 49 674 часа за цялата 2015 г.

5.2. Система на заплащане на труда и анализ на използването на работното време.

В Дружеството се прилагат следните системи за заплащане на труда:

- сделна
- повременна – часово заплащане
- акордна

На сделна система са работниците от основното производство. На повременна система на заплащане са всички щатни служители, работниците от спомогателните отдели, работници в основното производство извършващи спомогателни дейности и ниско квалифицирани работници.

Акордната система се прилага при решаване на срочни задачи.

През годината са отработени 142867 дни, като на един човек това са – 204 дни. Неотработените дни на един човек са 161 дни.

По-голям относителен дял на загубите на работно време имат:

- празнични и почивни дни – 113 дни
- годишен платен отпуск – 32 дни
- по болест – 14 дни
- неплатен отпуск – 2 дни
- други – 0 дни

5.3. Политика по повишаване квалификацията на персонала

През цялата година са изразходени средства за сертифициране повишаване на квалификацията на стойност 27 911 лв.

5.4. Информация за новоназначени и освободени (в т.ч. пенсионирани) служители. Промени в организационната структура, щатното разписание, длъжностните характеристики. Други административни дейности.

	2014 г.	2015 г.
Назначени	87	91
Освободени	68	85

Промени в длъжностните характеристики не са правени.

**„ТЕРЕМ –КРЗ ФЛ.АРСЕНАЛ - ВАРНА” ЕООД, гр. ВАРНА**

5.5. Здравословни и безопасни условия на труд и допуснати трудови злополуки през периода (леки, средни, тежки) - мероприятия, среда, причини за злополуките.

Опазването на здравето и безопасността става посредством:

1. Регулярен мониторинг на условията за труд. Същият се извършва въз основа на съставен план-отчет за собствен мониторинг на въздействието на ЗБУТ /ФМ 16.01/ Осъществява се с чек-лист /ФМ 16.02/ за седмични и месечни проверки, като за годината са извършени всички планирани вътрешни одити и проверки. Резултатите са положителни и направените забележки и препоръки отразени в отчетите и чек-листите. Същите са направени от експерт БЗР, началник ПО и КУТ. Извършва се постоянен оперативен контрол и проверка по работните места и даване на предложения и указания за отстраняване на допуснатите нарушения на нормите за безопасна работа при: електрозаваряване, газокислородно рязане и заваряване, използване на скелета за работа на височина, експлоатация на подемно-транспортни машини, работа с металообработващи и дървообработващи машини, използване на ЛПС, провеждане на начални инструктажи по безопасност и здраве при работа на работници от фирмите подизпълнители.

2. През изтеклия период на територията на дружеството има една трудова злополука.

За предходната 2014 г. също е регистрирана една трудова злополука. Налице е трайна тенденция за овладяване и минимизиране на трудовия травматизъм в дружеството.

3. Предвидените мероприятия в плана за действие по осигуряване на ЗБУТ в посочените срокове се осъществяват:

- ☐ Полагане на асфалт пред КПП;
- ☐ Ремонт покрив на цех РЕВ;
- ☐ Поставяне на тента на сладкарницата;
- ☐ Подмяна на площадка ПДО;
- ☐ Подмяна на хидроизолация на кислородна станция.

4. Своевременно се зареждат аптечките в дружеството с необходимия лекарствен минимум.

6. Във връзка с Наредба 8121з – 647/2014 за правилата и нормите за пожарна безопасност при експлоатация на обектите – постоянен контрол за спазване изискванията на наредбата. Периодично се провеждат пожарно-тактически занятия съвместно с екипажите на ремонтиращите се във дружеството кораби, както и на административния персонал на дружеството.

Извършени са общо за изтеклата година 149 проверки по работните места на производствените цехове отчетени по установения ред с Чек-листи, съгласно действащите процедури на Интегрираната система за управление.

5.6. Социално сътрудничество – дейности по КСС, социална програма и други

Трите СО (синдикални организации) към настоящия момент са легитимно представени в дружеството, както и техните представители в Съвета за Социално Сътрудничество (ССС). С взаимно разбиране се стремим и засега успяваме да запазим целостта на колектива, избягвайки редуциране на личния състав на дружеството. Подписан е нов КТД за 2015 г. със срок до 31.12.2015 г.

Числения състав на членовете от отделните синдикални организации в “ ТЕРЕМ - КРЗ Флотски Арсенал – Варна “ ЕООД към 31.12.2015 г. е:

- ФНСО – БА към КНСБ – 104 члена ~ 15 %;
- СО НС “ ОТБРАНА” към КТ “ Подкрепа” - 102 члена ~ 14 %;
- СО при РПС “ Промяна “- 343 члена ~ 48 %;
- НЕ ЧЛЕНУВАЩИ в СО - 163 човека ~ 23 %.

5.7. Информация за проекти, свързани с човешките ресурси – етап на изпълнение, постигнати цели; намерения за кандидатстване (програма, стойност на проекта, схема за финансиране)

През 2015 година, основно бяха извършени дейности по управлението на проектното предложение „Повишаване мобилността на служителите в „Терем – КРЗ Флотски Арсенал – гр. Варна” ЕООД, чрез осигуряване на служебен транспорт” по процедура за безвъзмездна финансова помощ BG051PO0001-2.2.03 “На път”, финансирана по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”.

През настоящият отчетен период, към Агенция по заетостта, в качеството си на Договарящ орган, бе входиран необходимия документооборот и Искане за окончателно плащане. След разглеждане на входираните документи и представяне на някои допълнителни справки, Агенция по заетостта верифицира представените разходи и на „Терем – КРЗ Флотски Арсенал – гр. Варна” ЕООД бе изплатена почти цялата искана сума.

Паралелно с работата по проекта се следи за актуални обяви за набиране на проектни предложения, по които дружеството може да вземе участие. Водят се разговори с външни лица и институции за евентуалното ни участие по различни проекти като конкретни бенефициенти или подизпълнители.

С реализацията на проект BG051PO0001-2.2.03 “На път” през 2015 г. „Терем – КРЗ Флотски Арсенал – гр. Варна” ЕООД натрупа опит в изпълнението на проекти, финансирани от Европейските социални фондове.

7. Управление на материалните ресурси на дружеството

6.1. Информация за новопридобити (закупени или създадени по стопански начин) активи – материални и нематериали. Оценка на срока на откупуване, възвръщаемостта на инвестицията и ползата от нея. Разходи за текуща поддръжка и текущи (некапитализиращи) ремонти.

хил. лв.

№ по ред	Показатели	мярка	Разчет по БП за периода	Отчетни данни за периода	Отклонения	Изменение %
1.	Инвестиции, в т.ч.	х. лв.	2100	2146	46	102,19
1.1.	- придобити	х. лв.		286		
1.2	- в процес на доставка	х. лв.		599		
1.3.	- изградени по стопански начин	х. лв.		1261		

През 2015 г. направените инвестиции и разходи за текущо поддържане на машините, съоръженията и сградния фонд се изпълняваха в съответствие с възникналите проблеми и потребности, съобразени с финансовите възможности на Дружеството.

За цялата година направените разходи за инвестиции са 2 146 х. лв. при заложи в БП за периода 2 100 х. лв. – 102.19 %.

1.1 За подобряване производителността на труда, енергоемкостта, материалоемкостта и качеството на произведената продукция през годината са закупени машини и съоръжения на стойност - 115 х. лв.

1.2 Транспортни средства - 160х.лв.

1,3 Компютри и софтуер - 5х.лв.

1.4 Климатизи - 6х.лв.

2. Извършени бяха ремонти с цел подобряване условията на труд и съхранение на ДМА:

2.1 Ремонт на машини и съоръжения – 463 х. лв.

2.2 Ремонт и преустройство на сгради, покриви и СБВ – 177 х. лв.

2.3 СМР на стойност – 621 х.лв.

Разходите за текуща поддръжка за цялата 2015 г. са 617 х. лв. По-големият обем разходи за текущи ремонти са в резултат на остарялото производствено оборудване, работа в корозионна среда (морска вода), голям обем на номенклатурата на ремонтните дейности, отдалеченост на Дружеството и голямата вътрешнозаводска инфраструктура. Според оценката на закупените и ремонтирани ДМА се определя срока на възвръщаемостта на направените разходи – от 3 до 4 години.

„ТЕРЕМ –КРЗ ФЛ.АРСЕНАЛ - ВАРНА” ЕООД, гр. ВАРНА

6.2. Политика по управление на оборотния капитал – оценка на ефективността и предложения за оптимизиране. Анализ на тенденциите в показателите за ликвидност и обращаемост.

Целта на ръководството на Дружеството е да постигне намаляване размера на необходимия оборотен капитал за поддържане и осигуряване на дейността. Това може да се постигне чрез:

- намаляване на материалните запаси, чрез ускоряване обръщаемостта на материалите /поддържане на по-малки наличности, съкращаване на производствените процеси и др./;
- съкращаване сроковете за събиране на вземанията;
- намаляване на поддържаните парични наличности.

Нетния оборотен капитал към 31.12.2015 г. на Дружеството е = Стойността на краткосрочните активи – Стойността на краткосрочните задължения : 17 859 х. лв. - 10 406 х. лв. = 7 453 х. лв.

Важно е да отбележим, че в складовете на завода има натрупани /залежали/ материали. Мерки за изчистване на наличностите са предприети, като например – редовни участия в сесиите на Софийска стокова борса.

Съществени показатели за финансовото състояние на завода са показателите за ликвидност и финансов риск /коефициент за задлъжнялост/.

Показатели за ликвидност :

- Коефициент за обща ликвидност – Краткосрочни активи : Текущи задължения /ТЗ/
2014 г. - 20 784 х. лв. : 10 286 х. лв. = 2.02
2015 г. - 18302 х. лв. : 11 355 х. лв. = 1.61
- Коефициент за бърза ликвидност /Краткосрочни вземания + краткосрочни инвестиции + парични средства/ : ТЗ
2014 г. – 20 154 х. лв. : 10 286 х. лв.= 1.96
2015 г. - 20 704 х. лв. : 11 355 х. лв.= 1.82
- Коефициент за абсолютна ликвидност – Парични средства : ТЗ /неоложни плащания/
2014 г. – 724 х. лв. : 3 631 х. лв. = 0.20
2015 г. – 2 402 х. лв. : 3 234 х. лв. = 0.74
- Показател за финансов риск /коефициент за задлъжнялост/:
Коефициент за задлъжнялост – Пасиви : собствен капитал
2014 г. – 32 314 х. лв. : 19 060 х. лв. = 1.69
2015 г. – 30 564 х. лв. : 19 068 х. лв. = 1.60

От така изчислените по-горе показатели е видно, че коефициентът за абсолютна ликвидност показва растеж. Положителен е резултатът от изчисления показател за финансов риск, който като коефициент намалява и показва положителна тенденция във финансовото развитие на Дружеството.

7. Финансиране /заеми/ кредити

Източник на финансиране, в т.ч. заеми, кредити, финансиране по програми	Цел на финансирането	Стойност на финансирането	Номер на договора за финансиране	Период на погасяване на привлечения ресурс
БФП по ОП РЧР	Програма на път	37 000 лв.	ESP-2203-03-02007/06.12.13 г.	-

8. Междинни цели, обръщане на внимание и други дейности.

8.1. Информация за степента на изпълнение на задачите, заложиени за текущия период, в т.ч. преки задачи от едноличния собственик на капитала (“Терем” ЕАД).

Изпълнени са всички поставени задачи за 2015г.:

8.2. Предстоящи средносрочни и дългосрочни задачи – формулирани по планови хоризонти.

- реализиране на обществени поръчки от МО на РБългария за ВМС;
- форсиране на ремонтните работи по договорираните обекти, завършване на отремонтнираните етапи и тяхното фактуриране;
- привличане на нови клиенти за ремонт на граждански кораби с цел оптимално натоварване на мощностите и персонала на дружеството.

8.3. Информация за извършени проверки от държавни контролни органи през периода.

През 2015 г. в дружеството не са извършвани проверки или одити както вътрешноведомствени, така и от държавни контролни органи – НАП (ДДС или НОИ проверки), АДФИ и др.

8.4. Информация за изразходвани средства по ОМП за текущия период.

През 2015 г. изразходваните средства по линия на ОМП за изплащане на заплатите на оперативните дежурни са 85495,10 лв. (сумите са определени по предварителен годишен разчет).

8.5. Текущи дейности на управителя, свързани със системата за вътрешен контрол в дружеството.

През годината бяха извършени следните инвентаризации:
- годишна инвентаризация на ЦИС и всички сладове на дружеството.

8.6. Изводи, рискови области, предложения и искания за съдействие от страна на СД на “Терем” ЕАД.

След направения анализ на изпълнението на производствената програма за 2015 г., се налагат следните изводи:

- Да се стабилизируют и разширят връзките с досегашните и нови клиенти, с оглед запазване дела на гражданския кораборемонт;
- Въпреки високата конкуренция и свиването на пазара, както на местния, така и в Черноморския регион да се утвърдим като водещо кораборемонтно предприятие и защитим производствената си марка;
- Да се разшири инвестиционната програма за закупуване на производствени мощности, които водят до увеличаване производителността на труда (закупуване портален кран 45т.), повишаване технологичното ниво, намаляване разходите на ел. енергия и материали и подобряване безопасността на труда в зависимост от финансовите възможности на дружеството;
- Да се повиши производителността на труда чрез използване наличните производствени мощности, пълна заетост на личния състав, подобряване на трудовата дисциплина и по-голяма заетост на доковите съоръжения;

В условията на засилена конкуренция за повишаване ефективността на производството и финансовата стабилност на дружеството е необходимо да се поддържа и усъвършенства системата за управление на качеството на всички нива.

С уважение:


(инж. Георги Стойков)
Управител



"ТЕРЕМ - КРЗ ФЛОТСКИ АРСЕНАЛ-ВАРНА" ЕООД
ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ
към 31 декември 2015 година

В хиляди лева

		31 Декември 2015 BGN'000	31 Декември 2014 BGN'000 преизчислен	31 Декември 2013 BGN'000 преизчислен
Активи				
<i>Нетекущи активи</i>				
Имоти, машини и съоръжения	11	12 325	11 302	10 982
Нематериални активи	12	11	25	41
Общо нетекущи активи		12 336	11 327	11 023
<i>Текущи активи</i>				
Материални запаси	15	10 645	14 272	7 045
Търговски и други вземания	16	5 070	2 416	5 618
Вземания от свързани лица	17	165	3 640	756
Парични средства и парични еквиваленти	18	2 402	723	2 055
Общо текущи активи		18 282	21 051	15 474
Общо активи		30 618	32 378	26 497
Собствен капитал и пасиви				
<i>Собствен капитал</i>				
Основен капитал		11 598	11 598	11 598
Резерви		2 145	2 209	2 261
Неразпределена печалба (загуба)		4 177	3 674	3 661
Всеобхватен доход за годината		1 148	1 093	13
Общо собствен капитал	19	19 068	18 574	17 533
<i>Нетекущи пасиви</i>				
Пенсионни и други задължения към персонала	20	448	421	542
Отсрочени данъчни пасиви	14	141	147	151
Общо нетекущи пасиви		589	568	693
<i>Текущи пасиви</i>				
Търговски и други задължения	21	2 761	1 891	1 170
Текущи задължения към свързани лица	23	6 883	10 216	6 146
Задължения към персонал и осигурителни организации	20	1 317	1 129	955
Общо текущи пасиви		10 961	13 236	8 271
Общо пасиви		11 550	13 804	8 964
Общо собствен капитал и пасиви		30 618	32 378	26 497

Отчетът за финансовото състояние следва да се разглежда заедно с бележките към него, представляващи неразделна част от годишния финансов отчет, представени на страници от 1 до 37.

гр. Варна, 31.03.2016 г.

Управител:

(Георги Стойков)

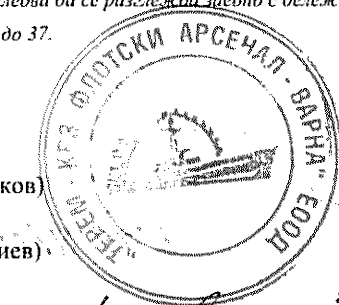
Съставител:

(Петър Георгиев)

Финансов отчет, върху който е издаден одиторски доклад на:

Регистриран одитор:

д.е.с. Севдалина Паскалева



31/03/2016 г.
 Севдалина Паскалева
 0605
 Регистриран одитор

ОТЧЕТ ЗА ПЕЧАЛБАТА ИЛИ ЗАГУБАТА
И ДРУГИЯ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД
за годината, приключваща на 31 декември 2015 година

В хиляди лева	Бележка	2015 BGN '000	2014 BGN '000 преизчислен
Приходи от продажби	1	30 497	25 217
Други приходи	2	482	308
Разходи за материали/суровини	4	(9 750)	(12 288)
Разходи за външни услуги	5	(5 031)	(5 190)
Разходи за персонала	6	(11 153)	(10 743)
Разходи за амортизации и обезценка на нефинансови активи	10,11	(1 134)	(1 062)
Капитализирани разходи		395	822
Себестойност на продадени стоки и други текущи активи	3	(247)	(159)
Промени в наличностите на готовата продукция и незавършеното производство		(2 777)	5 278
Други разходи	7	(178)	(788)
Печалба/(загуба) от оперативна дейност		1 104	1 395
Финансови разходи	8	(253)	(221)
Финансови приходи	9	432	31
Печалба(загуба) преди корпоративни данъци		1 283	1 205
Разходи за данъци върху дохода	10	(135)	(112)
Печалба(загуба) за годината		1 148	1 093
Друг всеобхватен доход за годината			
Компоненти, които не се рекласифицират в печалбата или загубата			
Преоценки на задълженията по планове с дефинирани доходи	20.2	(64)	(52)
Друг всеобхватен доход/(всеобхватна загуба) за годината, нетно от данъци		(64)	(52)
Общ всеобхватен доход/(всеобхватна загуба) за годината		1 084	1 041
Друг всеобхватен доход/(всеобхватна загуба), отнасящ се към:			
Собствениците на предприятието майка		1 084	1 041

Отчетът за печалбите или загубите и другия всеобхватен доход следва да се разглежда заедно с бележките към него, представляващи неразделна част от годишния финансов отчет, представени на страници от 1 до 37.

гр. Варна, 31.03.2016 г.

Управител:

(Георги Стойков)

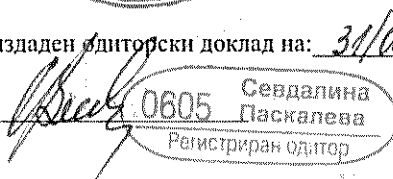
Съставител:

(Петьо Георгиев)

Финансов отчет, върху който е издаден одиторски доклад на: 31/03/2016г

Регистриран одитор:

д.с.с. Севдалина Паскалева



ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ

за годината, приключваща на 31 декември 2015 година

В хиляди лева

Бележки	2015 BGN '000	2014 BGN '000
Парични потоци от оперативна дейност		
Постъпления от клиенти	36 731	30 487
Плащания на доставчици	(17 006)	(19 627)
Плащания към персонал и осигурителни организации	(11 194)	(9 517)
Плащания за данъци (без корпоративни данъци)	(2 297)	(3 639)
Плащания за данъци върху печалбата	(135)	-
Други постъпления/(плащания), нетно	(2 606)	647
Нетен паричен поток от продължаващи дейности	3 493	(1 649)
Нетен паричен поток от преустановени дейности	-	-
Нетен паричен поток от оперативна дейност	3 493	(1 649)
Парични потоци от инвестиционна дейност		
Придобиване на имоти, машини и съоръжения	(2 117)	(1 188)
Нетен паричен поток от инвестиционна дейност	(2 117)	(1 188)
Парични потоци от финансова дейност		
Получени заеми	-	1 500
Нетен паричен поток от финансова дейност	-	1 500
Нетно изменение: увеличение / (намаление) на пари и парични еквиваленти	1 376	(1 337)
Пари и парични еквиваленти в началото на годината	723	2 055
Ефекти от преоценки на пари и парични еквиваленти във валута	303	5
Пари и парични еквиваленти в края на годината	2 402	723

Отчетът за паричните потоци следва да се разглежда заедно с бележките към него, представляващи неразделна част от годишния финансов отчет, представени на страници от 1 до 37.

гр. Варна, 31.03.2016г.

Управител:

(Георги Стойков)

Съставител:

(Петър Георгиев)

Финансов отчет, върху който е издаден одиторски доклад на: 31/05/2016г

Регистриран одитор:

д.е.с. Севдалина Паскалева

0605 Севдалина
Паскалева
Регистриран одитор

ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ
за годината, приключваща на 31 декември 2015 година

В хиляди лева	Бележки	Основен акционерен капитал BGN'000	Общи резерви BGN'000	Преоценъчн и и други резерви BGN'000	Натрупани печалби (загуби) BGN'000	Всеобхватен доход за периода BGN'000	Общо собствен капитал BGN'000
Салдо към 1 януари 2014 година		11 598	1 192	1 069	4 203	13	18 075
Пренасявания от прилагане на МСС 19		-	-	-	(542)	-	(542)
Салдо към 1 януари 2014 година		11 598	1 192	1 069	3 661	13	17 533
Печалба (загуба) за годината						1 093	1 093
Други всеобхватен доход за годината				(52)			(52)
Общ всеобхватен доход за годината		-	-	(52)	-	1 093	1 041
Прехвърляне към неразпределени печалби					13	(13)	-
Салдо на 31 Декември 2014		11 598	1 192	1 017	3 674	1 093	18 574
Салдо към 1 януари 2015 година		11 598	1 192	1 017	3 674	1 093	18 574
Печалба (загуба) за годината						1 148	1 148
Други всеобхватен доход за годината				(64)	-		(64)
Общ всеобхватен доход за годината		-	-	(64)	-	1 148	1 084
Разпределения на дивиденди					(590)		(590)
Общо сделки със собственици		-	-	-	(590)	-	(590)
Прехвърляне към неразпределени печалби					1 093	(1 093)	-
Салдо на 31 Декември 2015		11 598	1 192	953	4 177	1 148	19 068

Отчетът за промените в собствения капитал следва да се разглежда заедно с бележките към него, представляващи неразделна част от годишния финансов отчет, представени на страници от 1 до 37

гр. Варна, 31.03.2016 г.
Управител: 
(Георги Стойков)

Съставител: 
(Петко Георгиев)

Финансов отчет, върху който е издаден одиторски доклад на: 31/05/2016г.

Регистриран одитор: 
д.с.с. Севдалина Паскалева 0605 Севдалина Паскалева
Регистриран одитор

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР

ДО ЕДНОЛИЧНИЯ СОБСТВЕНИК НА „ТЕРЕМ-КРЗ ФЛОТСКИ АРСЕНАЛ-ВАРНА“ ЕООД ГР. ВАРНА

Доклад върху финансовия отчет

Извърших одит на приложения финансов отчет на „ТЕРЕМ-КРЗ ФЛОТСКИ АРСЕНАЛ-ВАРНА“ ЕООД гр.Варна (Дружеството), включващ отчет за финансовото състояние към 31 декември 2015 година, отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход, отчет за промените в собствения капитал и отчет за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и обобщеното оповестяване на съществените счетоводни политики и другата пояснителна информация.

Отговорност на ръководството за финансовия отчет

Ръководството е отговорно за изготвянето и достоверното представяне на този финансов отчет, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчетяване така както са приети за прилагане в Европейския съюз и българското законодателство, и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определи като необходима за изготвянето на финансов отчет, който да не съдържа съществени отклонения, независимо дали те се дължат на измама или грешка.

Отговорност на одитора

Моята отговорност се свежда до изразяване на одиторско мнение върху този финансов отчет, основаващо се на извършения от мен одит. Одитът бе проведен в съответствие с Международните одиторски стандарти. Тези стандарти налагат спазване на етичните изисквания, както и одитът да бъде планиран и проведен така, че да се убеди в разумна степен на сигурност доколко финансовия отчет не съдържа съществени отклонения. Одитът включва изпълнението на процедури с цел получаване на одиторски доказателства относно сумите и оповестяванията, представени във финансовия отчет. Избраните процедури зависят от преценката на одитора, включително оценката на рисковете от съществени отклонения във финансовия отчет, независимо дали те се дължат на измама или на грешка. При извършването на тези оценки на риска одиторът взема под внимание системата за вътрешен контрол, свързана с изготвянето и достоверното представяне на финансовия отчет от страна на дружеството, за да разработи одиторски процедури, които са подходящи при тези обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на системата за вътрешен контрол на дружеството. Одитът също така включва оценка на уместността на прилаганите счетоводни политики и разумността на приблизителните счетоводни оценки, направени от ръководството, както и оценка на цялостното представяне във финансовия отчет.



Считам, че извършеният от мен одит предоставя достатъчна и подходяща база за изразеното от мен квалифицирано мнение.

База за изразяване на квалифицирано мнение

В Отчета за финансовото състояние на Дружеството към 31 Декември 2015 г. в статия „Имоти, машини и съоръжения“ са включени, Разходи за придобиване на активи с балансова стойност 1,319 хил.лв., които не са довели до въвеждане в експлоатация продължителен период, и за които не получих достатъчни и уместни доказателства, за тяхната възстановима стойност, както и за това дали са необходими корекции на балансовите им стойности във финансовия отчет на Дружеството към 31 декември 2015 година.

В Отчета за финансовото състояние на Дружеството към 31 Декември 2015 г. са представени „Материални запаси“ с балансова стойност 10,645 хил.лв. (пояснителна бележка 15), в това число материали и консумативи, от които обездвижени (залежали) през отчетния период основни материали на стойност 198 хил.лв., за които не получих достатъчни и уместни доказателства, относно това дали са необходими корекции на представените им балансови стойности във финансовия отчет на Дружеството към 31 декември 2015 година.

В статия „Материални запаси“ са представени и суми за незавършено производство, свързано с неприключили поръчки, за част от които са получени аванси от свързани лица, представени като задължения към свързани лица и за които поради спецификата на отчитане, не са получих достатъчни и уместни доказателства, относно представените им балансови стойности, както и затова дали същите не са свързани с подценени приходи и разходи, във финансовия отчет на Дружеството към 31 декември 2015 година.

В Отчета за финансовото състояние на Дружеството към 31 Декември 2015 г. в статия „Търговски и други вземания“ (пояснителна бележка 16) са представени вземания от клиенти с балансова стойност 587 хил.лв. и съдебни и присъдени вземания с балансова стойност 179 хил.лв. за които не получих достатъчни и убедителни доказателства, относно тяхната възстановима стойност и оценката им на представяне във финансовия отчет към 31 декември 2015 година. В „Търговски и други вземания“ са включени и непотвърдени вземания по предоставени аванси с балансова стойност 456 хил.лв.

Квалифицирано мнение

По мое мнение, с изключение на ефектите от въпросите, описани в параграф „База за изразяване на квалифицирано мнение“, финансовият отчет представя достоверно, във всички съществени аспекти, финансовото състояние „ТЕРЕМ-КРЗ ФЛОТСКИ АРСЕНАЛ-ВАРНА“ЕООД към 31 декември 2015 година, както и финансовите резултати от дейността и паричните потоци за годината, приключваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане, така както са приети за прилагане в Европейския съюз и българското законодателство.



Други въпроси

Финансовият отчет на „ТЕРЕМ-КРЗ ФЛОТСКИ АРСЕНАЛ-ВАРНА“ЕООД за предходния сравнителен отчетен период (2014 г.) е заверен от друг одитор, който е издал квалифициран одиторски доклад с дата 17 Юни 2015 г.

Доклад по други законови и нормативни изисквания

Годишен доклад за дейността на дружеството

Ръководството носи отговорност за изготвянето на годишен доклад за дейността в съответствие с изискванията на чл.33 от Закона за счетоводството (*Отменен с ДВ бр. 95 от 8.12.2015 г.*), изготвен съгласно изискванията на §10, ал. 1 от Закона за счетоводството в сила от 1 Януари 2016 г. Съгласно изискванията на чл. 38 ал.4 от Закона за счетоводството (*Отм.*), се запознах със съдържанието на годишния доклад за дейността на „ТЕРЕМ-КРЗ ФЛОТСКИ АРСЕНАЛ-ВАРНА“ЕООД за 2015 г., който не е част от годишния финансов отчет. По мое мнение, историческата финансова информация, представена в годишния доклад за дейността, изготвен от ръководството съгласно чл. 33 от Закона за счетоводството (*Отм.*), съответства в съществената си част на финансовата информация, която се съдържа в одитирания годишен финансов отчет за годината завършваща на 31 декември 2015 г.

31 Май 2016 година

Регистриран одитор
Севдалина Паскалева, д.е.с.

гр.София, 1618,
ул.Симеон Радев №40, вх."Б"
e-mail: abvp.auditstandart@gmail.com

ПОЯСНЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ

I. ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ

1. Правен статут

Дружеството е регистрирано като еднолично дружество с ограничена отговорност във ВОС, Ф.Д.№1922/2004г.. Седалището и адресът на управление на Дружеството е гр.Варна, м-ст Лъджата.

Дружеството се представлява и управлява от Управителя Георги Андреев Стойков.

В дружеството е назначен контролор: Валентин Константинов.

2. Предмет на дейност

Основната дейност на „ТЕРЕМ-КРЗ Флотски арсенал-Варна“ЕООД се състои в кораборемонт. Дружеството е регистрирано в Търговския регистър с ЕИК 103882821

Броят на персонала към 31 декември 2015 г. е 697. (2014г: 687)

3. Отговорности на ръководството

Според българското законодателство, ръководството следва да изготвя финансов отчет за всяка финансова година, който да дава вярна и честна представа за счетоводния баланс на дружеството към края на годината, финансовото му представяне и паричните му потоци.

Ръководството потвърждава, че е прилагало последователно адекватни счетоводни политики при изготвянето на годишния финансов отчет към 31 декември 2015 г. и е направило разумни и предпазливи преценки, предположения и приблизителни оценки. Ръководството също потвърждава, че се е придържало към действащите счетоводни стандарти, като финансовия отчет е изготвен на принципа на действащото предприятие.

Ръководството носи отговорност за правилното водене на счетоводните регистри, за целесъобразното управление на активите и за предприемането на необходимите мерки за избягване и разкриване на евентуални злоупотреби и други нередности.

II. БАЗА ЗА ИЗГОТВЯНЕ НА ФИНАНСОВИТЕ ОТЧЕТИ И ПРИЛОЖЕНИ СЪЩЕСТВЕНИ СЧЕТОВОДНИ ПОЛИТИКИ

1. База за изготвяне на финансовия отчет

Финансовият отчет на Дружеството е съставен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от Европейския съюз (ЕС).

Финансовият отчет е съставен в български лева, което е функционалната валута на Дружеството. Всички суми са представени в хиляди лева ('000 BGN.) (включително сравнителната информация за предходния период - 2015г.), освен ако не е посочено друго.

Финансовият отчет е изготвен при спазване на принципа на действащо предприятие.

2. Изявление за съответствие

Дружеството води своето текущо счетоводство и изготвя финансовите си отчети в съответствие с Международните стандарти за финансова отчетност (МСФО), така както са приети от Европейския съюз (ЕС) и приложими в Република България.

3. Промени в счетоводната политика, в резултат на промени в Международните стандарти за финансово отчитане

3.1. Нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, които са влезли в сила от 1 януари 2015 г.

Приетата счетоводна политика на Дружеството е в съответствие със счетоводната политика от предходната финансова година, с изключение на следните нови и изменени МСС/МСФО и разяснения, разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти в сила от 1 януари 2015 г., които дружеството е приложило и които имат ефект върху финансовия отчет и са задължителни за прилагане от годишния период, започващ на 1 януари 2015 г.:

МСС 19 „Доходи на наети лица“ (изменен) – Вноски на служители, в сила от 1 юли 2015 г., приет от ЕС за годишни периоди, започващи на или след 1 февруари 2015 г.

Измененията в МСС 19 „Доходи на наети лица“ поясняват изискванията и дават възможност, вноските на служители или трети лица, които не зависят от броя на годините за предоставяне на услугите, да бъдат третираны като намаление на разходите за текущ стаж в периода, в който съответните услуги са предоставени.

Годишни подобрения 2012 г. в сила от 1 юли 2015 г., приети от ЕС за годишни периоди, започващи на или след 1 февруари 2015 г.

Тези изменения включват промени от цикъла 2010-2012 на проекта за годишни подобрения, които засягат 7 стандарта:

- МСФО 2 „Плащане на базата на акции“;
- МСФО 3 „Бизнес комбинации“;
- МСФО 8 „Оперативни сегменти“;
- МСФО 13 „Оценяване на справедлива стойност“;
- МСС 16 „Имоти, машини и съоръжения“ и МСС 38 „Нематериални активи“;

- МСФО 9 „Финансови инструменти“ и МСС 37 „Провизии, условни пасиви и условни активи“;
- МСС 39 „Финансови инструменти: признаване и оценяване“.

Годишни подобрения 2013 г. в сила от 1 юли 2015 г., приети от ЕС за годишни периоди, започващи на или след 1 Януари 2015 г.

Тези изменения включват промени от цикъла 2010-2012 на проекта за годишни подобрения, които засягат 4 стандарта:

- МСФО 1 „Прилагане за първи път на МСФО“;
- МСФО 3 „Бизнес комбинации“;
- МСФО 13 „Оценяване на справедлива стойност“;
- МСС 40 „Инвестиционни имоти“.

3.2. Стандарти, изменения и разяснения, които все още не са влезли в сила и не се прилагат от по-ранна дата от Дружеството

Следните нови стандарти, изменения и разяснения към съществуващи вече стандарти са публикувани, но не са влезли в сила за финансовата година, започваща на 1 януари 2015 г. и не са прилагани по-ранна дата от Дружеството:

МСФО 9 „Финансови инструменти“ в сила от 1 януари 2018 г., все още не е приет от ЕС

Съветът по международни счетоводни стандарти (СМСС) издаде МСФО 9 „Финансови инструменти“, за замяна на МСС 39 „Финансови инструменти: признаване и оценяване“. Новият стандарт въвежда значителни промени в класификацията и оценяването на финансови активи и нов модел на очакваната загуба за обезценка на финансови активи. МСФО 9 включва и ново ръководство за отчитане на хеджирането.

МСФО 9 „Финансови инструменти“ (изменен) – Отчитане на хеджирането, в сила от 1 януари 2018 г., все още не е приет от ЕС

Измененията водят до съществена промяна в отчитането на хеджирането, която позволява на дружествата да отразяват техните дейности по-добре във финансовите отчети във връзка с управлението на риска.

МСФО 10 „Консолидирани финансови отчети“ и МСС 28 „Инвестиции в асоциирани предприятия и съвместни предприятия“ (изменени), в сила от 1 януари 2016 г., все още не са приети от ЕС– не е приложимо към дейността на дружеството

МСФО 10 „Консолидирани финансови отчети“, МСФО 12 „Оповестяване на дялови участия и други предприятия и МСС 28 „Инвестиции в асоциирани предприятия и съвместни предприятия“ - Инвестиционни дружества(изменени), в сила от 1 януари 2016 г., все още не са приети от ЕС– не е приложимо към дейността на дружеството

МСФО 11 „Съвместни ангажименти“ (изменен) – Придобиване на дял в съвместна дейност, в сила от 1 януари 2016 г., все още не е приет от ЕС– не е приложимо към дейността на дружеството

МСФО 14 „Отсрочени сметки при регулирани цени“ в сила от 1 януари 2016 г., все още не е приет от ЕС– не е приложимо към дейността на дружеството

МСФО 15 „Приходи от договори с клиенти“ в сила от 1 януари 2017 г., все още не е приет от ЕС

МСФО 15 заменя МСС 18 „Приходи“, МСС 11 „Договори за строителство“ и свързани с тях разяснения и въвежда нов модел за признаване на приходите на базата на контрол. Новият стандарт променя правилата за определяне дали приходите са признават към даден момент или през даден период от време и води до разширяване и подобряване на оповестяванията относно приходите. МСФО 15 е базирано на основен принцип, който изисква дружеството да признава приход по начин, който отразява прехвърлянето на стоки или предоставянето на услуги на клиентите и в размер, който отразява очакваното възнаграждение, което дружеството ще получи в замяна на тези стоки или услуги. Допуска се по-ранното прилагане на стандарта. Дружествата следва да прилагат стандарта ретроспективно за всеки представен предходен период или ретроспективно като кумулативният ефект от първоначалното признаване се отразява в текущия период.

МСС 1 „Представяне на финансови отчети (изменен)– Оповестявания, в сила от 1 януари 2016, все още не е приет от ЕС

Тези изменения изясняват определенията в МСС 1, относно същественост, обобщаване, представяне на междинни сборове, структура на финансовите отчети и оповестяване на счетоводната политика, като целта е подобряване на представянето и оповестяването във финансовите отчети.

МСС 16 „Имоти, машини и съоръжения“ и МСС 38 „Нематериални активи“ (изменени), в сила от 1 януари 2016 г., все още не са приети от ЕС

Тези изменения поясняват, че използването на методи за изчисляване на амортизации, базирани на приходи, не е подходящо, тъй като приходите, генерирани от определена дейност с дълготрайни материални или нематериални активи, не отразяват използването на икономическите ползи, които се очакват от активите.

МСС 16 „Имоти, машини и съоръжения“ и МСС 41 „Земеделие“ (изменени) – Плодоносни растения, в сила от 1 януари 2016 г., все още не са приети от ЕС

Тези изменения променят финансовото отчитане на плодоносни растения като лозя, каучукови дървета и маслодайни палми. Плодоносните растения следва да се третират като имоти, машини и съоръжения, тъй като техните процеси са подобни на производство. Вследствие на това те се включват съгласно тези изменения в обхвата на МСС 16 вместо в обхвата на МСС 41. Отглеждането на плодоносни растения остава в обхвата на МСС 41.

МСС 27 „Индивидуални финансови отчети“ (изменен), в сила от 1 януари 2016 г., все още не е приет от ЕС

Това изменение позволява на дружествата да използват метода на собствения капитал при отчитането на инвестиции в дъщерни предприятия, съвместни и асоциирани предприятия в техните индивидуални финансови отчети.

Ръководството на дружеството в момента все още анализира възможните ефекти от бъдещето приложение на описаните промени или нови стандарти

Годишни подобрения 2015 г. в сила от 1 януари 2016 г., които все още не са приети от ЕС– за тях не е избран препоръчителния подход за по-ранното им прилагане

Тези изменения засягат следни четири счетоводни стандарта:

- МСФО 5 „Нетекущи активи, държани за продажба, и преустановени дейности“ относно методи на отписване;
- МСФО 7 „Финансови инструменти: оповестяване“ относно договори за услуги;
- МСС 19 „Доходи на наети лица“ относно дисконтови проценти;
- МСС 34 „Междинно финансово отчитане“ относно оповестяване на информация.

4. Значими счетоводни политики

4.1. Общи положения

Най-значимите счетоводни политики, прилагани при изготвянето на този индивидуален финансов отчет, са представени по-долу.

Финансовият отчет е изготвен при спазване на принципите за оценяване на всички видове активи, пасиви, приходи и разходи съгласно МСФО.

При изготвянето на представения индивидуален финансов отчет са използвани счетоводни приблизителни оценки и допускания, базирани на информация, предоставена на ръководството към датата на изготвяне на финансовия отчет, за които реалните резултати могат да се различават от направените оценки и допускания.

4.2. Представяне на финансовия отчет

Финансовият отчет е представен в съответствие с МСС 1 „Представяне на финансови отчети“ (ревизиран 2007 г.). Дружеството е приело да представя отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход в единен отчет.

В отчета за финансовото състояние се представят два сравнителни периода, когато дружеството:

- а) прилага счетоводна политика ретроспективно;
- б) преизчислява ретроспективно позиции във финансовия отчет; или
- в) прекласифицира съществени позиции във финансовия отчети това има съществен ефект върху информацията в отчета за финансовото състояние към началото на предходния период.

4.3. Сделки в чуждестранна валута

Сделките в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута на дружеството (български лев) по официалния обменен курс към датата на сделката (обявения фиксинг на Българска народна банка). Печалбите и загубите от курсови разлики, които възникват при уреждането на тези сделки и преоценяването на паричните позиции в чуждестранна валута към края на отчетния период, се признават в печалбата или загубата за съответния период, за който се отнасят.

Приходите включват приходи от продажба на готова продукция, стоки, материали и предоставяне на услуги. Приходите от основните продажби на готова продукция, стоки и услуги са представени в пояснителна бележка № 1 и 2.

Приходите се оценяват по справедлива стойност на полученото или подлежащото на получаване възнаграждение, като не се включва данък добавена стойност, направените търговски отстъпки и количествени рабати.

Приходът се признава, когато са изпълнени следните условия:

- Сумата на прихода може да бъде надеждно оценена;
- Вероятно е икономическите ползи от сделката да бъдат получени;
- Направените разходи или тези, които предстои да бъдат направени, могат надеждно да бъдат оценени;
- Критериите за признаване, които са специфични за всяка отделна дейност на дружеството, са изпълнени. Те са определени в зависимост от продуктите или услугите, предоставени на клиента, и на договорените условия, както са изложени по-долу.

4.4.1. Продажба на готова продукция, стоки и материали

Приход се признава, когато дружеството е прехвърлило значимите ползи и рискове от собствеността на предоставените стоки на купувача. Счита се, че значимите рискове и ползи са прехвърлени на купувача, когато клиентът е приел стоките без възражение.

Приходите от продажби, които не са обвързани с договор за бъдеща сервизна поддръжка, се признават към момента на доставката. Когато стоките изискват приспособяване към нуждите на клиента, модификация или внедряване, приход се признава по метода на процент на завършеност.

4.4.2. Предоставяне на услуги

Услугите, предоставяни от дружеството, включват базов и среден ремонт на военна техника, въоръжение и друго военнотехническо имущество, съоръжения, апаратура и машини.

Приходите се признават, когато услугите са предоставени в съответствие със степента на завършеност на договора към датата на финансовия отчет. Приходът от наеми от предоставяне на инвестиционните имоти на Дружеството по договори за оперативен лизинг се признава на база на линейния метод за периода на лизинга.

4.4.3. Приходи от лихви и дивиденди

Приходите от лихви се отчитат текущо по метода на ефективния лихвен процент. Приходите от дивиденди се признават в момента на възникване на правото за получаване на дивидента.

4.4.4. Приходи от финансиране

Първоначално финансиранятия се отчитат като приходи за бъдещи периоди (финансирания) когато има значителна сигурност, че дружеството ще получи финансирането и ще изпълни условията на договореностите, при които е отпуснато. Финансиране, което е с цел да обезщети дружеството за текущо възникнали разходи се признава като приход в същия период, в който са възникнали разходите. Финансиране, което е с цел да компенсира дружеството за направени разходи по придобиване на активи, се признава като приход от финансиране пропорционално на начислената за периода амортизация на активите, придобити с полученото финансиране. Признатите приходи се представят на ред „Други приходи“ в отчета за печалбите или загубите и другия всеобхватен доход.

4.5.Разходи

4.5.1. Оперативни разходи

Оперативните разходи се признават в печалбата или загубата на датата на възникването им.

Разходите в дружеството се признават в момента на тяхното възникване на база на принципите на начисляване и съпоставимост на разходите с приходите.

Разходите за бъдещи периоди се отлагат за признаване като текущи разходи за периода през който договорите, за които се отнасят се изпълнят. Представят се като предплатени разходи.

4.5.2.Разходи за лихви

Разходите за лихви се отчитат текущо по метода на ефективния лихвен процент и се признават като разход за периода, в който са възникнали, в отчета за печалбите или загубите и другия всеобхватен доход на ред „Финансови разходи“.

4.6. Имоти, машини и съоръжения

Имотите, машините и съоръженията се оценяват първоначално по себестойност, включваща цената на придобиване, както и всички преки разходи за привеждането на актива в състояние за използване.

Последващото оценяване на имоти, машина и съоръжения се извършва по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка. Направените обезценки се отчитат като разход и се признават в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за съответния период.

Последващите разходи, свързани с определен актив от имоти, машини и съоръжения, се прибавят към балансовата сума на актива, когато е вероятно дружеството да има икономически ползи, надвишаващи първоначално оценената ефективност на съществуващия актив. Всички други последващи разходи се признават за разход за периода, в който са направени.

Остатъчната стойност и полезният живот на имоти, машини и съоръжения се преценяват от ръководството към всяка отчетна дата.

Имоти, машини и съоръжения, придобити при условията на финансов лизинг, се амортизират на база на очаквания полезен срок на годност, определен посредством сравнение с подобни собствени активи на дружеството, или на база на лизинговия договор, ако неговият срок е по-кратък.

Амортизацията на имоти, машини и съоръжения се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен живот на отделните групи активи, както следва:

▪ Сгради	2 години
▪ Машини	3 години и 4 мес.
▪ Транспортни средства	4 години
▪ Стопански инвентар	6 години и 8 мес.
▪ Компютри	2 години
▪ Други	6 години и 8 мес.

Печалбата или загубата от продажбата на имоти, машини и съоръжения се определя като разлика между постъпленията от продажбата и балансовата стойност на актива и се признава в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Печалба/ (Загуба) от продажба на нетекущи активи”.

Избраният праг на същественост за имотите, машините и съоръженията на Дружеството е в размер на 700 лв.

4.7. Нематериални активи

Нематериалните активи се отчитат по цена на придобиване, включваща всички платени мита, невъзстановими данъци и направени преки разходи във връзка с подготовка на нематериалния актив за експлоатация. Амортизират се въз основа на оценения срок на полезен живот на активите, тъй като се счита, че той е ограничен полинейния метод.

Последващото оценяване се извършва по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка. Направените обезценки се отчитат като разход и се признават в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за съответния период.

Последващите разходи, които възникват във връзка с нематериалните активи след първоначалното им признаване, се признават в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за периода на тяхното възникване, освен ако в резултат на това активът може да генерира повече от първоначално предвидените бъдещи икономически ползи и когато тези разходи могат надеждно да бъдат оценени и отнесени към актива. Ако тези условия са изпълнени, разходите се добавят към себестойността на актива.

Остатъчната стойност и полезният живот на нематериалните активи се преценяват от ръководството към всяка отчетна дата.

Амортизацията се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен срок на годност на отделните активи, както следва:

- Софтуер 2 години
- Други 6 години и 8 мес.

Разходите за амортизация са включени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Разходи за амортизация и обезценка на нефинансови активи”.

Печалбата или загубата от продажбата на нематериални активи се определя като разлика между постъпленията от продажбата и балансовата стойност на активите и се отразява в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Печалба/(Загуба) от продажба на нетекущи активи”.

Избраният праг на същественост за нематериалните активи на Дружеството е в размер на 700 лв.

4.8. Обезценки на имоти, машини и съоръжения и нематериални активи

При изчисляване размера на обезценката дружеството дефинира най-малката разграничима група активи, за която могат да бъдат определени самостоятелни парични потоци (единица, генерираща парични потоци). В резултат на това някои от

активите подлежат на тест за обезценка на индивидуална база, а други - на база на единица, генерираща парични потоци.

Всички активи и единици, генериращи парични потоци, се тестват за обезценка поне веднъж годишно. Всички други отделни активи или единици, генериращи парични потоци, се тестват за обезценка, когато събития или промяна в обстоятелствата индикират, че тяхната балансова стойност не може да бъде възстановена.

Загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба.

Загубите от обезценка на единица, генерираща парични потоци, се посочват в намаление на балансовата сума на активите от тази единица. За всички активи на Дружеството ръководството преценява последващо дали съществуват индикации за това, че загубата от обезценка, призната в предходни години, може вече да не съществува или да е намалена. Обезценка, призната в предходен период, се възстановява, ако възстановимата стойност на единицата, генерираща парични потоци, надвишава нейната балансова стойност.

4.9. Отчитане на лизингови

При лизингодателя

Активите, отдадени по оперативни лизингови договори, се представят в отчета за финансовото състояние на Дружеството, отдало тези активи и се амортизират в съответствие с амортизационната политика, възприета по отношение на подобни активи, и изискванията на МСС 16 „Имоти, машини и съоръжения” или МСС 38 „Нематериални активи”. Доходът от оперативни лизингови договори се признава директно като приход в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за съответния отчетен период.

Активите, отдадени при условията на финансови лизингови договори, се отразяват в отчета за финансовото състояние като вземане, равно на нетната инвестиция в лизинговия договор. Доходът от продажба на активите се включва в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за съответния период. Признаването на финансовия приход се основава на модел, отразяващ постоянен периодичен процент на възвращаемост върху остатъчната нетна инвестиция.

4.10. Материални запаси

Материалните запаси включват материали, незавършено производство и стоки. В себестойността на материалните запаси се включват директните разходи по закупуването или производството им, преработката и други преки разходи, свързани с доставката им, както и част от общите производствени разходи, определена на базата на нормален производствен капацитет. Финансовите разходи не се включват в стойността на материалните запаси. Към края на всеки отчетен период материалните запаси се оценяват по по-ниската от себестойността им и тяхната нетна реализуема стойност. Сумата на всяка обезценка на материалните запаси до нетната им реализуема стойност се признава като разход за периода на обезценката.

Нетната реализуема стойност представлява очакваната продажна цена на материалните запаси, намалена с очакваните разходи по продажбата. В случай че материалните

запаси са били вече обезценени до нетната им реализуема стойност и в последващ отчетен период се окаже, че условията довели до обезценката не са вече налице, то се възприема новата им нетна реализуема стойност. Сумата на възстановяването може да бъде само до размера на балансовата стойност на материалните запаси преди обезценката. Сумата на обратно възстановяване на стойността на материалните запаси се отчита като намаление на разходите за материали за периода, в който възниква възстановяването.

Дружеството определя разходите за материални запаси, като използва метода средно претеглена стойност.

При продажба на материалните запаси тяхната балансова стойност се признава като разход в периода, в който е признат съответният приход.

4.11. Финансови инструменти

Финансовите активи и пасиви се признават, когато дружеството стане страна по договорни споразумения, включващи финансови инструменти.

Финансов актив се отписва, когато се загуби контрол върху договорните права, които съставляват финансовия актив, т.е. когато са изтекли правата за получаване на парични потоци или е прехвърлена значимата част от рисковете и изгодите от собствеността.

Финансов пасив се отписва при неговото погасяване, изплащане, при анулиране на сделката или при изтичане на давностния срок.

При първоначално признаване на финансов актив и финансов пасив Дружеството ги оценява по справедлива стойност плюс разходите по транзакцията с изключение на финансовите активи и пасиви, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, които се признават първоначално по справедлива стойност.

Финансовите активи се признават на датата на сделката или датата на уреждането.

Финансовите активи и финансовите пасиви се оценяват последващо, както е посочено по-долу.

4.11.1. Финансови активи

С цел последващо оценяване на финансовите активи, с изключение на хеджиращите инструменти, те се класифицират в следните категории:

- кредити и вземания;
- финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата;
- инвестиции, държани до падеж;
- финансови активи на разположение за продажба.

Финансовите активи се разпределят към отделните категории в зависимост от целта, с която са придобити. Категорията на даден финансов инструмент определя метода му на оценяване и дали приходите и разходите се отразяват в печалбата или загубата или в другия всеобхватен доход на Дружеството. Всички финансови активи с изключение на тези, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, подлежат на тест за обезценка към датата на финансовия отчет. Финансовите активи се обезценяват, когато съществуват обективни доказателства за това. Прилагат се различни критерии за определяне на загубата от обезценка в зависимост от категорията на финансовите активи, както е описано по-долу.

Всички приходи и разходи, свързани с финансовите инструменти, се отразяват в печалбата или загубата при получаването им, независимо от това как се оценява балансовата стойност на финансовия актив, за който се отнасят, и се представят в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доходна редове „Финансови разходи“, „Финансови приходи“ с изключение на загубата от обезценка на търговски вземания, която се представя на ред „Други разходи“.

Кредити и вземания

Кредити и вземания, възникнали първоначално в дружеството, са недеривативни финансови инструменти с фиксирани плащания, които не се търгуват на активен пазар. Кредитите и вземанията последващо се оценяват по амортизирана стойност, като се използва методът на ефективната лихва, намалена с размера на обезценката. Всяка промяна в стойността им се отразява в печалбата или загубата за текущия период. Парите и паричните еквиваленти, търговските и по-голямата част от другите вземания на дружеството са към тази категория финансови инструменти. Дисконтиране не се извършва, когато ефектът от него е незначителен.

Значими вземания се тестват за обезценка по отделно, когато са просрочени към датата на финансовия отчет или когато съществуват обективни доказателства, че контрагентът няма да изпълни задълженията си. Всички други вземания се тестват за обезценка по групи, които се определят в зависимост от оценения кредитен риск на контрагента, както и от други кредитни рискове, ако съществуват такива. В този случай процентът на обезценката се определя на базата на исторически данни относно непогасени задължения на контрагенти за всяка идентифицирана група.

Приблизителната оценка за загуби от съмнителни и несъбираеми вземания се прави, когато за събираемостта на цялата сума или на част от нея съществува висока несигурност.

Несъбираемите вземания се отписват, когато се установят правните основания за това.

Загубата от обезценка на търговските вземания се представя в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доходна ред „Други разходи“.

4.11.2. Финансови пасиви

Финансовите пасиви на Дружеството включват търговски и други задължения и задължения по финансов лизинг.

Финансовите пасиви се признават, когато съществува договорно задължение за плащане на парични суми или друг финансов актив на друго предприятие или договорно задължение за размяна на финансови инструменти с друго предприятие при потенциално неблагоприятни условия. Всички разходи, свързани с лихви, и промени в справедливата стойност на финансови инструменти, ако има такива, се признават в печалбата или загубата на ред „Финансови разходи“ или „Финансови приходи“.

Финансовите пасиви се оценяват последващо по амортизирана стойност, като се използва методът на ефективната лихва, с изключение на финансови инструменти, държани за търгуване или определени за оценяване по справедлива стойност в печалбата или загубата, които се оценяват по справедлива стойност с отчитане на промените в печалбата или загубата.

Търговските задължения се признават първоначално по номинална стойност и впоследствие се оценяват по амортизирана стойност, намалена с плащания по уреждане на задължението.

Дивидентите, платими на съдружниците, се признават, когато дивидентите са одобрени на Общото събрание на съдружниците.

4.12.Пари и парични еквиваленти

Паричните средства и парични еквиваленти включват: наличности в брой в каси, парични средства в разплащателни и депозитни сметки(безсрочни и депозити до 3 месеца.

За целите на изготвянето на Отчета за паричните потоци:

- паричните постъпления от клиенти и паричните плащания към доставчици са представени брутно, с включен ДДС (20%);
- получените лихви по разплащателни сметки са представени в оперативната дейност.
- трайно блокираните парични средства се третираят като парични средства и еквиваленти, но се посочват на отделен ред в отчета за паричните потоци.
- платеният ДДС по покупки на дълготрайни активи се посочва като плащане към доставчици към паричните потоци от оперативна дейност, доколкото той участва и се възстановява заедно и в оперативните потоци на дружеството за съответния период (месец).

4.13.Данъци върху дохода

Разходите за данъци, признати в печалбата или загубата, включват сумата на отсрочените и текущите данъци, които не са признати в другия всеобхватен доход или директно в собствения капитал.

Текущият данък е дължим върху облагаемия доход, който се различава от печалбата или загубата във финансовите отчети. Изчисляването на текущия данък е базиран на данъчните ставки и определен в съответствие с изискванията на българското данъчно законодателство-Закон за корпоративното подоходно облагане. Номиналната данъчна ставка за 2015 г. е 10% (2015 г.: 10 %).

Текущите данъчни активи и/или пасиви представляват тези задължения към или вземания от данъчните институции, отнасящи се за текущи или предходни отчетни периоди, които не са платени към датата на финансовия отчет.

Отсрочените данъци се изчисляват по пасивния метод за всички временни разлики между балансовата стойност на активите и пасивите и тяхната данъчна основа. Отсрочен данък не се предвижда при първоначалното признаване на актив или пасив, освен ако съответната транзакция не засяга данъчната или счетоводната печалба.

Отсрочените данъчни активи и пасиви не се дисконтират. При тяхното изчисление се използват данъчни ставки, които се очаква да бъдат приложими за периода на реализацията им, при условие че те са влезли в сила или е сигурно, че ще влезнат в сила, към края на отчетния период.

Отсрочените данъчни пасиви се признават в пълен размер.

Отсрочени данъчни активи се признават, само ако съществува вероятност те да бъдат усвоени чрез бъдещи облагаеми доходи. Отсрочени данъчни активи и пасиви се

компенсират, само когато Дружеството има право и намерение да компенсира текущите данъчни активи или пасиви от същата данъчна институция.

Промяната в отсрочените данъчни активи или пасиви се признава като компонент от данъчния приход или разход в печалбата или загубата, освен ако те не са свързвани с позиции, признати в другия всеобхватен доход или директно в собствения капитал, при което съответният отсрочен данък се признава в другия всеобхватен доход.

4.14. Собствен капитал, резерви и плащания на дивиденди

Основният капитал на дружеството отразява номиналната стойност на емитираните дялове.

Другите резерви включват:

- законови резерви, общи резерви;
- резерв от преоценки по планове с дефинирани доходи – включва актюерски печалби или загуби от промени в демографските или финансови предположения и възвръщаемостта на активите по плана;

Неразпределената печалба и загуба включва натрупаните печалби и непокрити загуби от минали години.

Задълженията за плащане на дивиденди на съдружниците са включени на ред „Задължения към свързани лица” в отчета за финансовото състояние, когато дивидентите са одобрени за разпределение от едноличния собственик преди края на отчетния период.

Всички транзакции със собствениците на Дружеството са представени отделно в отчета за промените в собствения капитал.

4.15. Пенсионни и краткосрочни възнаграждения на служителите

Дружеството отчита краткосрочни задължения по компенсируеми отпуски, възникнали поради неизползван платен годишен отпуск в случаите, в които се очаква той да бъдат ползван в рамките на 12 месеца след датата на отчетния период, през който наетите лица са положили труда, свързан с тези отпуски. Краткосрочните задължения към персонала включват надници, заплати и социални осигуровки.

Съгласно изискванията на Кодекса на труда и Колективния трудов договор при прекратяване на трудовото правоотношение, след като служителят е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, дружеството е задължено да му изплати обезщетение в размер между две и до шест брутни работни заплати. Дружеството е начислило правно задължение за изплащане на обезщетения на наетите лица при пенсиониране в съответствие с изискванията на МСС 19 „Доходи на наети лица” на база на прогнозираны плащания, изчислени с помощта на специализиран актюер.

Дружеството дължи пенсионни възнаграждения на служителите си по планове с дефинирани доходи и по планове с дефинирани вноски.

Планове с дефинирани вноски са пенсионни планове, по които дружеството внася фиксирани вноски в Националния осигурителен институт. Дружеството няма други правни или договорни задължения след изплащането на фиксираните вноски. Дружеството плаща фиксирани вноски във връзка с планове с дефинирани вноски.

Планове, които не отговарят на дефиницията за планове с дефинирани вноски, се определят като планове с дефинирани доходи. Планове с дефинирани доходи са пенсионни планове, според които се определя сумата, която служителът ще получи след пенсиониране, във връзка с трудовия стаж и последното възнаграждение.

Задължението, признато в отчета за финансовото състояние за задължения по планове с дефинирани доходи, представлява настоящата стойност на задължението по изплащане на дефинирани доходи към края на отчетния период.

Ръководството на Дружеството оценява задължението по изплащане на дефинирани доходи веднъж годишно с помощта на независим актюер. Оценката на задълженията е базирана на стандартни проценти на инфлацията, очаквана промяна на разходите за медицинско обслужване и смъртност. Бъдещи увеличения на заплатите също се вземат под внимание. Дисконтовите фактори се определят към края на всяка година като се взема предвид доходността на висококачествени корпоративни облигации, които са деноминирани във валутата, в която доходите ще бъдат платени и са с падеж, близък до този на съответните пенсионни задължения.

Актюерските печалби или загуби се признават в другия всеобхватен доход и се представят като преоценъчни резерви.

Нетните разходи за лихви, свързани с пенсионните задължения, са включени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доходна ред „Финансови разходи”. Разходите за текущ трудов стаж са включени на ред „Разходи за персонала”.

Краткосрочните доходи на служителите, включително и полагаемите се отпуски, са включени в текущите пасиви на ред „Пенсионни и други задължения към персонала” по недисконтирана стойност, която дружеството очаква да изплати.

4.16. Провизии, условни пасиви и условни активи

Провизиите се признават, когато има вероятност сегашни задължения в резултат от минало събитие да доведат до изходящ поток на ресурси от дружеството и може да бъде направена надеждна оценка на сумата на задължението. Възможно е сročността или сумата на изходящия паричен поток да е несигурна. Бъдещи загуби от дейността не се признават като провизия.

Сумата, която се признава като провизия, се изчислява на база най-надеждната оценка на разходите, необходими за уреждане на сегашно задължение към края на отчетния период, като се вземат в предвид рисковете и несигурността, свързани със сегашното задължение. Когато съществуват редица подобни задължения, вероятната необходимост от изходящ поток за погасяване на задължението се определя, като се отчете групата на задълженията като цяло. Провизиите се дисконтират, когато ефектът от времевите разлики в стойността на парите е значителен.

Обезщетения от трети лица във връзка с дадено задължение, за които дружеството е сигурно, че ще получи, се признават като отделен актив. Този актив може и да не надвишава стойността на съответната провизия.

Провизиите се преразглеждат към края на всеки отчетен период и стойността им се коригира, за да се отрази най-добрата приблизителна оценка.

В случаите, в които се счита, че е малко вероятно да възникне изходящ поток на икономически ресурси в резултат на текущо задължение, пасив не се признава.

Вероятни входящи потоци на икономически ползи, които все още не отговарят на критериите за признаване на актив, се смятат за условни активи.

4.17. Значими преценки на ръководството при прилагане на счетоводната политика

Значимите преценки на ръководството при прилагането на счетоводните политики на Дружеството, които оказват най-съществено влияние върху финансовите отчети, са описани по-долу. Основните източници на несигурност при използването на приблизителните счетоводни оценки са описани в пояснителна бележка № 4.18.

4.18. Несигурност на счетоводните приблизителни оценки

При изготвянето на финансовия отчет ръководството прави редица предположения, оценки и допускания относно признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи.

Действителните резултати могат да се различават от предположенията, оценките и допусканията на ръководството и в редки случаи съответстват напълно на предварително оценените резултати.

Информация относно съществените предположения, оценки и допускания, които оказват най-значително влияние върху признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи е представена по-долу.

4.18.1. Обезценка на нефинансови активи

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба. За да се определи стойността в употреба, ръководството на дружеството изчислява очакваните бъдещи парични потоци за всяка единица, генерираща парични потоци, и определя подходящия дисконтов фактор за определяне на настоящата стойност на тези парични потоци. При изчисляване на очакваните бъдещи парични потоци дружеството прави предположения относно бъдещите брутни печалби. Тези предположения са свързани с бъдещи събития и обстоятелства. Действителните резултати могат да се различават и да наложат корекции в активите на дружеството през следващата отчетна година.

Дружеството е претърпяло загуби от обезценка на нетекущи активи в общ размер 53 хил.лв. през 2015 г., за да се намали балансовата стойност на нетекущи активи до възстановимата им стойност.

4.18.2. Полезен живот на амортизируеми активи

Ръководството преразглежда полезния живот на амортизируемите активи в края на всеки отчетен период.

Към 31 декември 2015 г. ръководството определя полезния живот на активите, който представлява очакваният срок на ползване на активите от дружеството. Преносните стойности на активите са анализирани в пояснителни бележки №11 и12. Действителният полезен живот може да се различава от направената оценка поради

техническо и морално изхажване, предимно на софтуерни продукти и компютърно оборудване.

4.18.3 Материални запаси

Материалните запаси се оценяват по по-ниската стойност от цената на придобиване и нетната реализуема стойност. При определяне на нетната реализуема стойност ръководството взема предвид най-надеждната налична информация към датата на приблизителната оценка. Дружеството е отчело загуби от обезценка на материални запаси в размер на 8 хил.лв. през 2015 г.

4.18.4. Обезценка на кредити и вземания

Ръководството преценява адекватността на обезценката на трудносъбираеми и несъбираеми вземания от клиенти на база на възрастов анализ на вземанията, исторически опит за нивото на отписване на несъбираеми вземания, както и анализ на платежоспособността на съответния клиент, промени в договорените условия на плащане и др. Ако финансовото състояние и резултатите от дейността на клиентите се влошат над очакваното, стойността на вземанията, които трябва да бъдат отписани през следващи отчетни периоди, може да бъде по-голяма от очакваната към отчетната дата.

4.18.5. Задължение за изплащане на дефинирани доходи

Ръководството оценява веднъж годишно с помощта на независим актюер задължението за изплащане на дефинирани доходи. Действителната стойност на задължението може да се различава от предварителната оценка поради нейната несигурност, тъй като оценката на задължението за изплащане на обезщетенията се базира на актюерски допускания, описани в бележка №20.

4.18.6. Оценяване по справедлива стойност

Ръководството оценява справедливата стойност на финансови инструменти (при липса на котирани цени на активен пазар) и нефинансови активи като използва в максимална степен пазарни данни и предположения. Когато липсват приложими пазарни данни, ръководството използва своята най-добра оценка на предположенията, които биха направили пазарните участници. Тези оценки могат да се различават от действителните цени, които биха били определени при справедлива пазарна сделка между информирани и желаещи страни в края на отчетния период.

4.18.7. Провизии

Когато е вероятно определен изходящ поток, съдържащ икономически ползи, да бъде необходим за покриване на задължения по съдебни спорове, дружеството признава провизии. Провизията се базира на най-добрата оценка дадена от юридическите съветници на дружеството, която може да се различава от действителната стойност на вероятното задължение.

Дружеството не е ответник по съдебни дела към датата на финансовия отчет.

5.Ефект от корекции

През 2015 г. Дружеството е начислило правно задължение за изплащане на обезщетения на наетите лица при пенсиониране в съответствие с изискванията на МСС 19 „Доходи на наети лица” на база на прогнозиран плащания, изчислени с помощта на специализиран актюер. По-долу са представени преизчисленията във финансовите отчети, направени във връзка с прилагането на МСС 19.

ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ

към 31 декември 2013 година

<i>В хиляди лева</i>	31 Декември 2013	Преизчисления	31 Декември 2013
	BGN'000		BGN'000
Активи			преизчислен
Общо активи	26 497		26 497
Собствен капитал и пасиви			
<i>Собствен капитал</i>			
Основен капитал	11 598	-	11 598
Резерви	2 261	-	2 261
Неразпределена печалба (загуба)	4 216	(542)	3 674
Общо собствен капитал	18 075	(542)	17 533
<i>Нетекущи пасиви</i>			
Пенсионни и други задължения към персонала	-	542	542
Отсрочени данъчни задължения	151	-	151
Общо нетекущи пасиви	151	542	693
<i>Текущи пасиви</i>			
Търговски и други задължения	1 170		1 170
Текущи задължения към свързани лица	6 146		6 146
Задължения към персонал и осигурителни организации	955	-	955
Общо текущи пасиви	8 271	-	8 271
Общо пасиви	8 422	542	8 964
Общо собствен капитал и пасиви	26 497	-	26 497

ОТЧЕТ ЗА ПЕЧАЛБАТА ИЛИ ЗАГУБАТА И ДРУГИЯ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД

за годината, приключваща на 31 декември 2014 година

<i>В хиляди лева</i>	2014 BGN '000	преизчисление	2014 BGN '000 Преизчислен
Приходи от продажби	25 217		25 217
Други приходи	308		308
Разходи за материали/суровини	(12 288)		(12 288)
Разходи за външни услуги	(5 190)		(5 190)
Разходи за персонала	(10 872)	129	(10 743)
Разходи за амортизации и обезценка на нефинансови активи	(1 062)		(1 062)
Капитализирани разходи	822		822
Себестойност на продадени стоки и други текущи активи	(159)		(159)
Промени в наличностите на готовата продукция и незавършеното производство	5 278		5 278
Други разходи	(788)		(788)
Печалба/(загуба) от оперативна дейност	1 266	129	1 395
Печалба/(загуба) от продажба на инвестиции в дъщерни и асоциирани предприятия			
Финансови разходи	(200)	(21)	(221)
Финансови приходи	31		31
Печалба(загуба) преди корпоративни данъци	1 097	108	1 205
Разходи за данъци върху дохода	(112)	-	(112)
Печалба(загуба) за годината	985	108	1 093
<i>Друг всеобхватен доход за годината</i>			
Компоненти, които не се рекласифицират в печалбата или загубата			
Преоценка на нефинансови активи			
Преоценки на задълженията по плазове с дефинирани доходи	-	(52)	(52)
Друг всеобхватен доход/(всеобхватна загуба) за годината		(52)	(52)
Общ всеобхватен доход/(всеобхватна загуба) за годината	985	56	1 041

ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ
към 31 декември 2014 година

<i>В хиляди лева</i>	31 Декември 2014		31 Декември 2014
	BGN'000	Преизчисления	BGN'000
Активи			преизчислен
Общо активи	32 378		32 378
Собствен капитал и пасиви			
<i>Собствен капитал</i>			
Основен капитал	11 598		11 598
Резерви	2 261	(52)	2 209
Неразпределена печалба (загуба)	3 674		3 674
Всеобхватен доход за годината	985	108	1 093
Общо собствен капитал	18 518	56	18 574
<i>Нетекущи пасиви</i>			
Пенсионни и други задължения към персонала	542	(121)	421
Отсрочени данъчни задължения	147	-	147
Общо нетекущи пасиви	689	(121)	568
<i>Текущи пасиви</i>			
Търговски и други задължения	1 891	-	1 891
Текущи задължения към свързани лица	10 216	-	10 216
Задължения към персонал и осигурителни организации	1 064	65	1 129
Общо текущи пасиви	13 171	65	13 236
Общо пасиви	13 860	(56)	13 804
Общо собствен капитал и пасиви	32 378	-	32 378

III. ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ

1. Приходи от продажби

Приходите от продажби на Дружеството включват:

	2015 BGN '000	2014 BGN '000
Приходи от продажба на продукция	30267	25016
Приходи от продажба на стоки	105	109
Приходи от предоставяне на услуги	125	92
	<u>30497</u>	<u>25217</u>

2. Други приходи

Другите приходи на Дружеството включват:

	2015 BGN '000	2014 BGN '000
Приходи от наем	76	70
Приходи от карти за заводски транспорт	64	65
Приходи от продажби на скрап	110	59
Приходи от предоставени пропуски и извършен инструктаж	24	22
Отписани задължения	21	-
Приходи от получени отпадъчни материали при ремонт на корабите	28	39
Други	159	53
	<u>482</u>	<u>308</u>

3. Себестойност на продадените текущи активи

	2015 BGN '000	2014 BGN '000
Балансова стойност на продадени стоки	(105)	(109)
Материали (скрап)	(142)	(50)
	<u>(247)</u>	<u>(159)</u>

4. Разходи за материали

Разходите за материали включват:

	2015 BGN '000	2014 BGN '000
Основни материали и резервни части	(7749)	(10 552)
Спомагателни материали	(354)	(256)
Електроенергия	(1010)	(938)
Гориво и смазочни материали и др. за поддръжка на автомобили	(273)	(342)
Други	(360)	(200)
	<u>(9750)</u>	<u>(12288)</u>

5. Разходи за външни услуги

	2015 BGN '000	2014 BGN '000
Подизпълнители	(2870)	(3503)
Текущи ремонти и поддръжка	(715)	(670)
Застраховки	(571)	(153)
Данъци и такси	(57)	(25)
Правни разходи	(15)	(16)
Други	(803)	(823)
	(5031)	(5190)

6. Разходи за персонала

Разходите за възнаграждения на персонала включват:

	2015 BGN '000	2014 BGN '000 преизчислена
Разходи за заплати	(7645)	(7201)
Разходи за социални осигуровки	(1800)	(1849)
Начисления за неизползван отпуск	(283)	(228)
Осигуровки върху начисления за неизползван отпуск	(58)	(76)
Социални придобивки	(1292)	(1301)
Начисления за обезщетения при пенсиониране	(75)	(88)
Разходи за персонала	(11153)	(10743)

7. Други разходи

Другите разходи включват:

	2015 BGN '000	2014 BGN '000
Данъци и такси	(84)	(125)
Разходи за командировки	(34)	(13)
Отписани вземания	-	(591)
Разходи за представителни цели	-	(3)
Други	(60)	(56)
	(178)	(788)

8. Финансови разходи

	2015 BGN '000	2014 BGN '000 преизчислена
Банкови такси	(21)	(20)
Разходи за лихви	(20)	(100)
<i>Лихви за пенсионни обезщетения</i>	<i>(19)</i>	<i>(21)</i>
Загуби от промяна на валутните курсове за позиции в чуждестранна валута	(212)	(101)
	(253)	(221)

9. Финансови приходи

	2015 BGN '000	2014 BGN '000
Приходи от лихви върху пари и парични еквиваленти	16	-
Печалби от промяна на валутните курсове за позиции в чуждестранна валута	416	31
	432	31

10. Данъчно облагане

Текущите и отсрочените данъци върху печалбата се определени в съответствие с изискванията на българското данъчно законодателство – Закона за корпоративното подоходно облагане. Номиналната данъчна ставка за 2015 г. е 10% (2014 г.: 10%).

	2015 BGN '000	2014 BGN '000
Печалба преди данъчно облагане	1283	1097
Данъчна ставка	10%	10%
Разход за данъци върху дохода	128	110
Данъчен ефект от:		
Увеличения на финансовия резултат за данъчни цели	1344	1421
Намаления на финансовия резултат за данъчни цели	(1220)	(1348)
Текущ (разход) /икономия от данъци върху дохода	13	7
Отсрочени данъчни (разходи)/приходи:		
Възникване и обратно проявление на временни разлики	(6)	(3)
Разходи за данъци върху дохода	135	112

Пояснителна бележка №14 предоставя информация за отсрочените данъчни активи и пасиви, включваща стойностите, признати директно в другия всеобхватен доход.

Съответните данъчни периоди на дружеството могат да бъдат обект на проверка от данъчните органи до изтичането на 5 години от края на годината, в която е подадена декларация или е следвало да бъде подадена декларация, като могат да бъдат наложени допълнителни данъчни задължения или глоби съобразно интерпретирането на данъчното законодателство. На ръководството на дружеството не са известни обстоятелства, които биха могли да доведат до възникване на допълнителни съществени задължения в тази област.

11. Имоти, машини и съоръжения

	Земи и сгради		Машини и съоръжения		Транспортни средства, стопански инвентар и други ДМА		Разходи за придобиване на активи		Общо	
	2015 BGN '000	2014 BGN '000	2015 BGN '000	2014 BGN '000	2015 BGN '000	2014 BGN '000	2015 BGN '000	2014 BGN '000	2015 BGN '000	2014 BGN '000
Брутна балансова стойност										
Салдо на 1 януари	3106	2869	21903	21724	1919	1685	2189	1562	29117	27840
Новопридобити активи, закупени	371	237	820	214	287	289	2146	1368	3624	2108
Отписани активи	-	-	(33)	(35)	(13)	(55)	(1480)	(741)	(1526)	(831)
Салдо към 31 декември	3477	3106	22690	21903	2193	1919	2855	2189	31215	29117
Амортизация и обезценка										
Салдо на 1 януари	(1721)	(1608)	(14636)	(13871)	(1458)	(1379)	-	-	(17815)	(16858)
Амортизация	(129)	(113)	(782)	(799)	(156)	(133)	-	-	(1067)	(1045)
Загуби от обезценка	(53)	-	-	-	-	-	-	-	(53)	-
Амортизация на отписани активи	-	-	33	34	12	54	-	-	45	88
Салдо към 31 декември	(1903)	(1721)	(15385)	(14636)	(1602)	(1458)	-	-	(18890)	(17815)
Балансова стойност към 31 декември	1574	1385	7305	7267	591	461	2855	2189	12325	11302

Всички разходи за амортизация и обезценка са включени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Разходи за амортизация и обезценка на нефинансови активи”.

В дружеството е възприет стойностен праг на отчитане на дълготрайните (нетекущи) материални активи в размер на 700 лева.

Към 31.12.2015 година е направен преглед на имоти, машини и съоръжения от технически експерти на дружеството, за да се определи дали са настъпили условия за обезценка по смисъла на изискванията и правилата на МСС 36 "Обезценка на активи". Въз основа на този преглед се установи, че са налице обстоятелства за обезценка на имоти, машини и съоръжения.

Дружеството е претърпяло загуби от обезценка на сгради в размер на 57 хил.лв. през 2015 г., за да се намали балансовата стойност на нетекущи активи до възстановимата им стойност.

Дружеството не е заложило имоти, машини, съоръжения като обезпечение по свои задължения.

12. Нематериални активи

Нематериални активи на дружеството включват: техническа документация и програмни продукти.

	Права върху интелектуална собственост		Програмни продукти		Общо	
	2015 BGN '000	2014 BGN '000	2015 BGN '000	2014 BGN '000	2015 BGN '000	2014 BGN '000
Брутна балансова стойност						
<u>Салдо на 1 януари</u>	<u>139</u>	<u>139</u>	<u>41</u>	<u>41</u>	<u>180</u>	<u>180</u>
<u>Салдо към 31 декември</u>	<u>139</u>	<u>139</u>	<u>41</u>	<u>41</u>	<u>180</u>	<u>180</u>
Амортизация и обезценка						
<u>Салдо на 1 януари</u>	<u>(114)</u>	<u>(98)</u>	<u>(41)</u>	<u>(41)</u>	<u>(155)</u>	<u>(139)</u>
Амортизация	(14)	(16)	-	-	(14)	(16)
<u>Салдо към 31 декември</u>	<u>(128)</u>	<u>(114)</u>	<u>(41)</u>	<u>(41)</u>	<u>(169)</u>	<u>(155)</u>
Балансова стойност към 31 декември	<u>11</u>	<u>25</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>11</u>	<u>25</u>

Дружеството няма съществени договорни задължения за придобиване на нематериални активи към 31 декември 2015г.

Всички разходи за амортизация и обезценка (или възстановяване на обезценка, ако има такава) се включени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Разходи за амортизация и обезценка на нефинансови активи“.

Дружеството не е заложило нематериални активи като обезпечения по свои задължения.

13. Лизинг

Оперативен лизинг като лизингодател

Дружеството отдава собствени нетекущи активи по договори за оперативен лизинг.

Информация за реализираните приходи е представена в пояснение № 2.

14. Отсрочени данъчни активи и пасиви

Отсрочените данъци възникват в резултат на временни разлики:

Отсрочени данъчни пасиви (активи)	1 Януари		Признати в другия всеобхватен доход		Признати в печалбата или загубата		31 Декември	
	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014
	BGN'000		BGN'000		BGN'000		BGN'000	
Пенсионни и други задължения към персонала	147	151		-	(6)	(4)	141	147
Отсрочени данъчни пасиви	147	151					141	147
Отсрочени данъчни пасиви/(активи) (нетно)	147	151					141	147

Всички отсрочени данъчни пасиви са включени в отчета за финансовото състояние.

15. Материални запаси

Материалните запаси, признати в отчета за финансовото състояние, могат да бъдат анализирани, както следва:

	2015	2014
	BGN'000	BGN'000
Материали и консумативи	2874	3324
Обезценка на материали	(8)	-
Продукция	-	-
Стоки	19	12
Незавършено производство	7760	10936
Материални запаси	10645	14272

Материални запаси към 31 декември 2015 г. не са предоставяни като обезпечение на задължения. Дружеството е признало загуби от обезценка на Материални запаси през 2015 година в размер на 8 хил.лв.

16. Търговски и други вземания

	2015	2014
	BGN'000	BGN'000
Търговски вземания	1626	1614
Финансови активи	1626	1614
Други вземания:	3451	802
Разчети по гаранции	2060	29
Съдебни и присъдени вземания	179	223
Предплатени разходи и аванси	1185	514
Вземания по липси и начети	17	18
Други вземания	3	18
Финансови активи	2239	252
Търговски и други вземания	5070	2416

Всички вземания са краткосрочни. Нетната балансова стойност на търговските и други вземания се приема за разумна приблизителна оценка на справедливата им стойност. Търговските и други вземания са прегледани за индикации за обезценка, като разходи за обезценка не са признавани.

17. Вземания от свързани лица

	2015	2014
	BGN'000	BGN'000
Търговски вземания по предоставени аванси	165	3640
Вземания от свързани лица	165	3640

18. Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства и паричните еквиваленти включват::

	2015	2014
	BGN'000	BGN'000
Парични средства в банки и в брой в:		
- български лева	179	462
- щатски долари	1930	12
- евро	293	249
Пари и парични еквиваленти	2402	723

Дружеството няма блокирани пари и парични еквиваленти, освен предоставените като обезпечения по издадени банкови гаранции от обслужващата банка за обезпечения по договори за ремонти в общ размер 1 957 555,62 лв. Дружеството не разполага с тези средства за срока на гаранциите.

19. Собствен капитал

19.1. Основен капитал

Регистрираният капитал на Дружеството се състои от 1 159 834 на брой дялове с номинална стойност в размер на 10 лева за дял. Всички дялове са с право на получаване на дивидент и ликвидационен дял и представляват един глас от общото събрание на съдружниците на Дружеството.

Едноличен собственик на капитала на дружеството е „Терем“ ЕАД.

	2015	2014
Издадени и напълно платени дялове:		
- в началото на годината	1 159 834	1 159 834
Дялове издадени и напълно платени	1 159 834	1 159 834
Общо дялове към 31 декември	1 159 834	1 159 834

Едноличен собственик на капитала на дружеството е „Терем“ ЕАД.

19.2. Обобщена информация за елементите на капитала:

	2015 BGN '000	2014 BGN '000
Основен капитал	11598	11598
Резерви общо, в т.ч.:	2145	2209
Общи резерви	1192	1192
Преоценъчни резерви, свързани с планове с дефинирани доходи	(116)	(52)
Други общи резерви	1069	1069
Натрупани печалби (загуби)	4177	3674
Всеобхватен доход за годината	1148	1093
Общо собствен капитал	19068	18574

Съгласно решение на едноличния собственик през 2015 г. е взето решение за разпределение на дивидент в размер на 591 хил.лв. представени като задължения към собственика.

20. Задължения към персонала

Общата сума на разходите за възнаграждения на персонала са размер на 1215 хил.лв., за 2015 г. (2014 г.: 1064 хил.лв.) признати в отчета на печалбата или загубата и другия всеобхватен доход, са представени детайлно в пояснителна бележка №6.

20.1. Пенсионни и други задължения към персонала

Пенсионните и други задължения към персонала, признати в отчета за финансовото състояние, се състоят от следните суми:

	2015 BGN '000	2014 BGN '000
Нетекущи:		
Задължения за изплащане на дефинирани доходи при пенсиониране	448	421
Нетекущи пенсионни и други задължения към персонала	448	421
Текущи:		
Задължения за изплащане на дефинирани доходи при пенсиониране	74	65
Текущи задължения към персонала	607	536
Задължения за отпуски	407	325
Задължения за осигурителни вноски	229	203
Текущи пенсионни и други задължения към персонала	1317	1129

Текущата част от задълженията към персонала представляват задължения към персонала на дружеството, които следва да бъдат уредени през 2016 г. Другите краткосрочни задължения към персонала възникват главно във връзка с натрупани неизползвани отпуски в края на отчетния период и плащания за възнаграждения, неуредени към края на съответния отчетен период.

Дългосрочните задължения към персонала при пенсиониране включват сегашната стойност на задължението на дружеството за изплащане на обезщетения на лица от наетия персонал към датата на отчета за финансово състояние при настъпване на пенсионна възраст. Съгласно Кодекса на труда в България и действащия Колективен трудов договор, всеки служител има право на обезщетение в размер на две брутни заплати при пенсиониране, а ако е работил при същия работодател през последните 10 години от трудовия му стаж, обезщетението е в размер на шест брутни заплати към момента на пенсиониране. Това е план с дефинирани доходи.

За определяне на тези задължения дружеството е направило актюерска оценка към 31.12.2015 г., като е ползвало услугите на сертифициран актюер. Въз основа на това, изменението в сегашната стойност на задълженията към персонала при пенсиониране е както следва:

	2015 BGN '000	2014 BGN '000 Преизчислена
Сегашна стойност на задълженията на 1 януари	485	542
Разходи за текущ трудов стаж	75	88
Разходи за лихви	19	21
Извършени плащания през периода	(121)	(218)
Разходи за минал трудов стаж		
Ефекти от последващи оценки за годината, в т.ч.:	64	52
<i>Актюерски (печалби)/загуби от промени във финансовите предположения</i>	33	7
<i>Актюерски (печалби)/загуби от промени в демографските предположения</i>	52	-
<i>Актюерски (печалби)/загубиот действителен опит</i>	(21)	45
Задължения за изплащане на дефинирани доходи към 31 декември	522	485

Начислените суми в отчета за печалбата или загубата по дългосрочни доходи на персонала при пенсиониране са както следва:

	2015 BGN '000	2014 BGN '000
Разходи за текущ трудов стаж	75	88
Разходи за лихви	19	21
Общо разходи, признати в печалбата или загубата	94	109

Разходите за текущ и минал трудов стаж са включени в „Разходи за персонала“.

Нетните разходи за лихви са включени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред в „Разходи за лихви“.

Компоненти на разходите по планове с дефинирани доходи, признати в други компоненти на всеобхватния доход са:

	2015 BGN '000	2014 BGN '000
<i>Актюерски (печалби)/загуби от промени във финансовите предположения</i>	33	7
<i>Актюерски (печалби)/загуби от промени в демографските предположения</i>	52	-
<i>Актюерски (печалби)/загуби от действителен опит</i>	(21)	45
Общо разходи, признати в друг всеобхватен доход	64	52

При определяне на настоящата стойност на пенсионните задължения към 31.12.2015 г. са направени следните актюерски предположения:

- за определяне на дисконтовия фактор е използвана норма на база годишен лихвен процент в размер на 2,8 % (2014 г.: 3,8%). Направеното предположение се базира на данните за доходността надългосрочните ДЦК с 10 годишен матуритет;
- предположението за бъдещото ниво на работните заплати се базира на предоставената информация от ръководството на дружеството и е в размер на 3 % годишен ръст спрямо предходния отчетен период (2014 г.: 3 %);
- смъртност – по таблицата за смъртност на НСИ за общата смъртност на населението на България за периода 2012 г. - 2014 г. (2014 г.: 2011 г. - 2013 г.);
- темп на текучество – между 0 и 16 % в зависимост от пет обособени възрастови групи (2014 г.: между 0 и 16 %).

Този план с дефинирани доходи създава експозиция на дружеството към следните рискове: инвестиционен, лихвен, риск свързан с дълголетието и риск свързан с нарастването на работните заплати. Ръководството на дружеството ги определя по следния начин:

- за инвестиционния – доколкото това е нефондиран план, дружеството следва да наблюдава и текущо балансира предстоящите плащания по него с осигуряването на достатъчен паричен ресурс.
- за лихвения - всяко намаление на доходността на ДЦК с подобна срочност води до увеличаване на задължението по плана;
- за риска, свързан с дълголетието - сегашната стойност на задължението към персонала при пенсиониране се изчислява прилагайки най-добрата преценка и актуална информация за смъртността на участниците в плана. Увеличението на продължителността на живота би повлияло за евентуално увеличение на задължението. През последните години се наблюдава относителна устойчивост на този показател; и
- за риска, свързан с нарастването на работните заплати - сегашната стойност на задължението към персонала при пенсиониране се изчислява прилагайки най-добрата преценка за бъдещото нарастване на работните заплати на участниците в плана. Такова увеличение би довело до увеличаване на задължението на плана.

Анализът на чувствителността на основните актюерски предположения се основава наразумно възможните промени в тези предположения към края на отчетния период като се приема, че останалите остават непроменени.

Ефектите от изменението (увеличение или намаление) с 0,5 % на:

а. *ръста на заплатите*

б. *дисконтовата норма*

в. *текучество*

върху сумата на отчетените разходи за текущ стаж и лихви за 2015 г. и респ. върхусегашната стойност на задължението за изплащане на дефинирани доходи при пенсиониране, саоценени както следва:

Ефекти върху размера на отчетените разходи (лихви и текущ стаж) от промяна на основните предположения:

	2015 година		2014 година	
	увеличение	намаление	увеличение	намаление
	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000
Изменение на ръста на заплатите	4	(4)	-	(-)
Изменение на дисконтовата норма	(-)	-	(-)	-
Изменение на текуществото	(-)	-	(-)	-

Ефекти върху размера на отчетеното задължение от промяна на основните предположения:

	2015 година		2014 година	
	увеличение	намаление	увеличение	намаление
	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000
Изменение на ръста на заплатите	18	(18)	-	(-)
Изменение на дисконтовата норма	(1)	1	(-)	-
Изменение на текуществото	(-)	-	(-)	-

Очакваните плащания на обезщетения при пенсиониране по плана с дефинирани доходи заследващите пет години е както следва:

Прогнозни плащания	Пенсиониране по възраст и стаж BGN '000	Пенсионира не по болест BGN '000	общо BGN '000
Плащания през 2016 г.	71	3	74
Плащания през 2017 г.	19	3	22
Плащания през 2018 г.	64	2	66
Плащания през 2019 г.	83	3	86
Плащания през 2020 г.	90	3	93
	327	14	341

21. Търговски и други задължения

	2015 BGN '000	2014 BGN '000
Текущи:		
Търговски задължения	571	1372
Финансови пасиви	571	1372
Други задължения	2190	519
Нефинансови пасиви	2190	505
Текущи търговски и други задължения	2761	1891

Нетната балансова стойност на текущите търговски и други задължения се приема за разумна приблизителна оценка на справедливата им стойност.

22. Сделки със свързани лица

Свързаните лица на Дружеството включват дружество-майка, дружества под общ контрол и ключов управленски персонал.

Ако не е изрично упоменато, транзакциите със свързани лица не са извършвани при специални условия и не са предоставяни или получавани никакви гаранции.

22.1. Сделки със собственик

	2015 BGN '000	2014 BGN '000
Сделки със собственик – „Терем“ ЕАД :		
- продажба на продукция	24 417	28 925
- продажба на услуги	3	57
- покупка на материали	1	36
- получени заеми	-	1500
- начислени лихви по получен заем	-	78
- погасен заем	-	1578
- разпределен дивидент	591	-

22.1. Сделки с други свързани лица под общ контрол

	2015 BGN '000	2014 BGN '000
Продажба на услуги		
„ТЕРЕМ-Овеч“ ЕООД Провадия	1	-
Покупки на услуги		
„ТЕРЕМ-Овеч“ ЕООД Провадия	58	507

22.2. Сделки с ключов управленски персонал

Ключовият управленски персонал на Дружеството включва управителя. Възнагражденията на ключовия управленски персонал включват следните разходи:

	2015 BGN '000	2014 BGN '000
Краткосрочни възнаграждения:		
Заплати, включително бонуси	105	84
Разходи за социални осигуровки	9	5
Общо възнаграждения	114	89

Задълженията към ключов управленски персонал са включени в отчета за финансовото състояние на ред „Задължения към персонала и осигурителни институции“.

23. Разчети със свързани лица в края на годината

	2015 BGN '000	2014 BGN '000
Текущи		
Вземания от:		
- едноличен собственик „Терем“ ЕАД	-	3474
- дружества под общ контрол		
„ТЕРЕМ-Овеч“ ЕООД	165	166
Общо вземания от свързани лица	165	3640
Текущи		
Задължения към:		
- едноличен собственик „Терем“ ЕАД	6822	9778
- други свързани лица под общ контрол		
„ТЕРЕМ-Овеч“ ЕООД	61	438
Общо задължения към свързани лица	6883	10216

24. Възнаграждение за одиторски услуги

Възнаграждението на регистрирания одитор е за независим финансов одит на финансовия отчет. През годината регистрираният одитор не е предоставял други услуги. Настоящото оповестяване е в изпълнение на изискванията на чл. 38 ал. 5 на Закона за счетоводството (*отм.*).

25. Условни активи и условни пасиви

През годината няма предявени гаранционни и правни иски към дружеството.

Не са възникнали други условни пасиви за Дружеството.

26. Категории финансови активи и пасиви – ще актуализира най -накрая

Балансовите стойности на финансовите активи и пасиви на Дружеството могат да бъдат представени в следните категории:

Финансови активи	Пояснение	2015 BGN '000	2014 BGN '000
Кредити и вземания:			
Търговски и други вземания	16	3865	1866
Вземания от свързани лица <i>(без аванси)</i>	23	-	3640
Пари и парични еквиваленти	18	2402	723
		6267	6229
Финансови пасиви	Пояснение	2015 BGN '000	2014 BGN '000
Финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност:			
Търговски и други задължения	21	571	1386
Задължения към свързани лица <i>(без аванси)</i>	23	922	930
		1493	2316

28. Рискове, свързани с финансовите инструменти

Цели и политика на ръководството по отношение управление на риска

Дружеството е изложено на различни видове рискове по отношение на финансовите си инструменти. Най-значимите финансови рискове, на които е изложено дружеството са пазарен риск, кредитен риск и ликвиден риск.

Управлението на риска на дружеството се осъществява от неговите органи на управление. Приоритет при управлението на риска е да се осигури финансовата стабилност на Дружеството.

Основни рискове, на които е изложено Дружеството и произтичат от финансови инструменти:

28.1. Пазарен риск

Вследствие на използването на финансови инструменти дружеството е изложено на пазарен риск и по-конкретно на риск от промени във валутния курс, лихвен риск, както и риск от промяната на конкретни цени, което се дължи на оперативната и инвестиционната дейност на дружеството.

Валутен риск

По-голямата част от сделките на дружеството се осъществяват в български лева. Някои транзакции на дружеството, деноминирани в чуждестранна валута - евро и щатски долари, излагат дружеството на валутен риск. Дружеството притежава разплащателни сметки в щатски долари и евро.

Дружеството е изложено на валутен риск единствено за извършваните транзакции в щатски долари, тъй като курса на българския лев е фиксиран към курса на еврото.

За да намали валутния риск, Дружеството следи паричните потоци, които не са в български лева.

Финансови активи и пасиви, които са деноминирани в чуждестранна валута и са преизчислени в български лева към края на отчетния период:

Излагане на краткосрочен риск Щатски долари '000	
31 декември 2015 г.	
Финансови активи	1927
Общо излагане на риск	1927

31 декември 2014 г.	
Финансови активи	4
Общо излагане на риск	4

Представените данни по-долу показват чувствителността на годишния нетен финансов резултат след данъци и на собствения капитал към вероятна промяна на валутните курсове на българския лев спрямо следните чуждестранни валути:

- Щатски долар +/- 4% (за 2014 г. +/- 2.1%)

Всички други параметри са приети за константни.

Тези проценти са определени на база на осреднените валутни курсове за последните 12 месеца. Анализът на чувствителността се базира на инвестициите на Дружеството във финансови инструменти в чуждестранна валута, държани към края на отчетния период.

31 декември 2015 г.	Повишение на курса на българския лев		Понижение на курса на българския лев	
	Нетен финансов резултат BGN '000	Собствен капитал BGN '000	Нетен финансов резултат BGN '000	Собствен капитал BGN '000
Щатски долари (+/- 4%)	(77)	(77)	77	77
31 декември 2014 г.	Повишение на курса на българския лев		Понижение на курса на българския лев	
	Нетен финансов резултат BGN '000	Собствен капитал BGN '000	Нетен финансов резултат BGN '000	Собствен капитал BGN '000
Щатски долари (+/- 2.1%)	(4)	(4)	4	4

Лихвен риск

Политиката на дружеството е насочена към минимизиране на лихвения риск при дългосрочно финансиране. Към 31 декември 2015 г. дружеството не е изложено на риск от промяна на пазарните лихвени проценти, тъй като няма непогасени заеми, поради което не е изложено на риск от промяна на пазарните лихвени проценти. Всички други финансови активи и пасиви на Дружеството са с фиксирани лихвени проценти.

28.2. Анализ на кредитния риск

Кредитният риск представлява рискът даден контрагент да не заплати задължението си към Дружеството. Дружеството е изложено на този риск във връзка с различни финансови инструменти, като вземания от клиенти, депозирани средства и други. Кредитният риск е ограничен до размера на балансовата стойност на финансовите активи, към края на съответния отчетен период:

	2015 BGN '000	2014 BGN '000
Финансови активи – балансови стойности:		
Търговски и други вземания	3865	1866
Вземания от свързани лица (<i>без аванси</i>)	-	3640
Пари и парични еквиваленти	2402	723
Балансова стойност	6267	6229

Дружеството редовно следи за неизпълнението на задълженията на своите клиенти и други контрагенти и използва тази информация за целите на контрол на кредитния риск. Ръководството на дружеството счита, че всички представи финансови активи, които не са били обезценени или са с настъпил падеж през представените отчетни периоди, са финансови активи с висока кредитна оценка.

Дружеството е предоставило финансови активи: парични средства като обезпечение по издадени банкови гаранции във връзка със сключени договори за изпълнение в общ размер 1 957 555,62 лв. Дружеството не разполага с тези средства за срока на гаранциите.

Експозиция спрямо кредитен риск

Към датата на финансовия отчет максималната кредитна експозиция е:

	Пояснение	2015 BGN '000	2014 BGN '000
Търговски и други вземания (без аванси)	16	3865	1866
Вземания от свързани лица (<i>без аванси</i>)	23	-	3640
Пари и парични еквиваленти	18	2402	723

28.3. Анализ на ликвидния риск

Ликвидният риск представлява рискът Дружеството да не може да погаси своите задължения. Дружеството посреща нуждите си от ликвидни средства, като внимателно следи плащанията по погасителните планове на финансовите си задължения, както и входящите и изходящи парични потоци, възникващи в хода на оперативната дейност.

Дружеството държи пари в разплащателни и депозитни сметки, за да посреща ликвидните си нужди.

Към 31 декември 2015 г. падежите на договорните задължения на Дружеството (съдържащи лихвени плащания, където е приложимо) са обобщени, както следва:

31 декември 2015 г.	Текущи		Нетекущи	
	До 6 месеца	Между 6 и 12 месеца	От 1 до 5 години	Над 5 години
	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000
Търговски и други задължения	571	-	-	-
Задължения към свързани лица (без аванси)	922	-	-	-
Общо	1493	-		

31 декември 2014 г.

Търговски и други задължения	1386	-	-	-
Задължения към свързани лица (без аванси)	930	-	-	-
Общо	2316	-	-	-

Стойностите на падежите на задълженията са представени по недисконтирани парични потоци, които могат да се различават от балансовите стойности на задълженията към отчетната дата.

За целите на управление на ликвидния риск дружеството отчита очакваните парични потоци от търговски вземания и наличните парични средства. Наличните парични средства и търговските вземания не надвишават необходимостта от изходящ паричен поток.

Стойностите на падежите на задълженията са представени по недисконтирани парични потоци, които могат да се различават от балансовите стойности на задълженията към отчетната дата.

Стойностите на търговските задължения са равни на преносната стойност, посочена в Отчета за финансовото състояние, тъй като ефектът от дисконтиране е незначителен.

29. Политика и процедури за управление на капитала

Целите на Дружеството във връзка с управление на капитала са:

- да осигури способността на Дружеството да продължи да съществува като действащо предприятие; и
- да осигури адекватна рентабилност за едноличния собственик на капитала в съответствие с нивото на различните видове риск.

30. Събития след края на отчетния период

Не са възникнали коригиращи събития или значителни некоригиращи събития между датата на финансовия отчет и датата на одобрението му за публикуване, които да влияят на информацията представена в този финансов отчет, и които да налагат допълнителни корекции и/или оповестявания за годината, приключваща на 31 декември 2015 година.

31. Одобрение на финансовия отчет

Финансовият отчет към 31 декември 2015 г. (включително сравнителната информация) е одобрен на 31.03.2016 г.

Управител:.....
(Георги Стойков)

Главен счетоводител (Съставител):.....
(Петьо Георгиев)

